Új Hajtás

A KÁRPÁTALJAI RÓMAI KATOLIKUS EGYHÁZ LAPJA

2003. VIII. évfolyam, 9. szám. December

Váljunk karácsonyi ajándékká egymás számára
Karácsony örömteli ünnepén (2 o.)

A Munkácsi Egyházmegye kincse
Búcsú a Tours-i Szent Márton Székesegyházban (3 o.)

Ez nem csoda. Azaz...
Szentségimádások Huszton (6.o.)

Szeretetvendégségben
Egyéves a Szent Erzsébet Napközi Otthon (6 o.)

„A lelkigyakorlatról le kell szögezni, hogy..."
Líceumi diákok lelkigyakorlata (7 o.)

„Aki elveszíti életét énértem..."
Balczó András Munkácson (8.o.)

Az egyre növekvő szeretet
A Szentatya útján (10 o.)

És karácsony volt, újra karácsony...
Mea culpa... (17 o.)

Jézus is kapott megjegyzéseket
Pszichológia – mindenkinek. *(2. rész)* (19.o.)

Senki se csapja be önmagát
A munkánk és a családunk (20 o.)

Érezte, hogy valami nagyot tett
Mese a Karácsonyfáról (22.o.)

Dr. Paskai László bíboros Munkácson, a Tours-i Szent Márton Székesegyház búcsúján

Együtt emlékeztünk a bíborossal az 1989-es látogatásra

A TARTALOMBÓL:

Dicsőség mennyben... ....2. o.
A Munkácsi Egyházmegye kincse .....3. o.
Interjú dr. Paskai László bíborossal .....4. o.
Imaoldal .....5. o.
Szeretetvendégségben .....6. o.
Líceumi lelkigyakorlat ....7. o.
Balczó András Munkácson ..8. o.
Világi katolikusok kongresszusa (2. rész) ....9. o.
A Szentatya útján .....10. o.
Te vagy Péter, a kőszikla ..11. o.
Hírek .....12-13. o.
December szentjei .....14. o.
Kalkuttai Teréz anya boldoggá avatása (2. rész) .....15. o.
Életige, december .....16. o.
Mea culpa .....17. o.
Gondolatok a püspökkari pásztorlevélből .....18. o.
Lélektan – mindenkinek ...19. o.
A munkánk és a családunk 20. o.
Mese a Karácsonyfáról ....22. o.
Bibliai kvíz, vetélkedő ....23. o.
Humor .....24. o.

Áldott, békés karácsonyt kíván minden kedves Olvasójának az Új Hajtás szerkesztősége!

Új Hajtás

A Kárpátaljai Római Katolikus Egyház lapja

Szerkesztőbizottság:
Majnek Antal (elnök), Pápai Zsuzsanna (főszerkesztő), Cserbánics Adrienn, Popovicsné Palojtay Márta, Riskó Marianna (szerkesztők).

Tördelőszerkesztő:
Popovics Pál

Olvasószerkesztő:
Barkáts Alice

A szerkesztőség címe:
89600. Munkács, Munkácsy M. u. 19.

Engedélyszám:
3т 199

Készült:
Roman Povch nyomdájában, Ungváron

„Dicsőség mennyben az Istennek, békesség a földön a jóakaratú embereknek”

Jézusban kedves testvérek!

Karácsony örömteli ünnepén gondolataink Betlehemre irányulnak, ahol a Messiás, a világ Megváltója született. Az Ószövetség nyelvén Betlehem azt jelenti: „a kenyér háza”. Isten nem véletlenül választotta Dávid városát, hiszen Jézus később ezt mondja magáról: „Én vagyok az élet kenyere..., az élő kenyér, amely a mennyből szállt alá.” (Jn 6,48-51) Ezért a város neve prófétai előrelátásnak bizonyult, mely előrevetíti a Szent Ajándékokat. Az ember bűnbeesése miatt eltávolodott Istentől, sőt mi több, egészen eltévedt ebben a bűnös világban. És ennek a Kenyérnek köszönhetően az ember új életet kap, Isten gyermekévé válik.

Isten különleges terve, hogy a Fia megszületett ezen a bűnös földön, mégpedig a legszegényebb körülmények között. Abban az időben talán nem volt jobb város Palesztinában, mint Betlehem...? Természetes, hogy volt. Jézus azonban ezt a városkát választotta, s nem mi tehetünk arról, hogy a próféta előre megígérte: „De te, Efrata Betlehemje kicsiny vagy ugyan... mégis belőled származik majd Izraelnek jövendő uralkodója...” (Mik 5,1)

Az viszont, hogy Jézus jászolban született, mert nem talált helyet az emberek otthonaiban – az emberi lelkek állapotát tükrözi, és ez ránk is vonatkozik. József és Mária, aki Jézust hordozta, nem találtak szállást. Kénytelenek voltak ezért az állatok között megszállni, és itt született meg Jézus. Csodálatosan észre téríti az embereket ez az esemény: az állatok, melyeknek nincs értelmük, sokkal kedvesebbek és vendégszeretőbbek, mint az emberek?

A sötét éjszaka, melyben Jézus született, az emberi értelem elsötétedését jelképezi. „A nép, amely sötétségben jár, nagy fényességet lát...” (Iz 9,1) Jézus az ő fényével beragyogta ennek a világnak a sötétjét, és arra vágyott, hogy az az ember, akit ez a fény megvilágosított, másoknak is tudjon világítani. „Úgy világítson a ti világosságotok az emberek előtt...” (Mt 5,16)

Az örömhír első hírnökei az egyszerű, szegény, gondoskodó pásztorok lettek. Ezzel az Isten mintha a másik részét akarta volna megmutatni a tervének: az Egyház misztériumát. „Én vagyok a jó pásztor” – mondja majd később Jézus –, „A jó pásztor életét adja a juhokért.” (Jn 10,11) Amikor pedig küldetése befejeződött a földön, így szólt Péterhez: „Legeltesd bárányaimat!” (Jn 21,15)

Jézusban kedves testvérek! Emlékezünk-e arra az igazságra, melyet Jézus Krisztus mondott nekünk: „...amikor megtettétek ezt egynek e legkisebb testvéreim közül, nekem tettétek”? (Mt 25,40) Jézussal ma is találkozunk a vándor, az éhező, a beteg képében... Vajon visszautasítjuk, mint Betlehem lakói, és ószövetségi emberek maradunk, vagy pedig örömmel szolgálunk, segítünk, s ily módon új emberekké, új teremtményekké válunk, akik Krisztust vették magukra, mint ahogy azt Pál apostol írja?

Amikor a betlehemi éjszakára emlékezünk, arra a Világosságra, mely fényt hozott e világ sötétségébe, töltsön el ez az esemény mindannyiunkat nagy örömmel, szeretettel Isten és embertársunk iránt.

A béke és a jóság uralkodjon a szívünkben, hogy mi is ajándékká váljunk egymás számára.

Szívből küldöm jókívánságaimat minden jóakaratú embernek:

Zsarkovszki Péter
általános helynök

A Munkácsi Egyházmegye kincse

A munkácsi Tours-i Szent Márton Székesegyház búcsúja

Ismét búcsúra hívták a harangok az egyházmegye híveit: november 11-én délelőtt 10 órakor kezdődött az ünnepélyes szentmise a zsúfolásig telt székesegyházban. A szentmise főcelebránsa dr. Paskai László bíboros, nyugalmazott esztergom-budapesti érsek volt. Vele együtt mondta a szentmisét Majnek Antal, a Munkácsi Római Katolikus Egyházmegye megyéspüspöke, és Milan Sasik, a Munkácsi Görög Katolikus Egyházmegye apostoli adminisztrátora, valamint az egyházmegyénkben szolgáló papok.

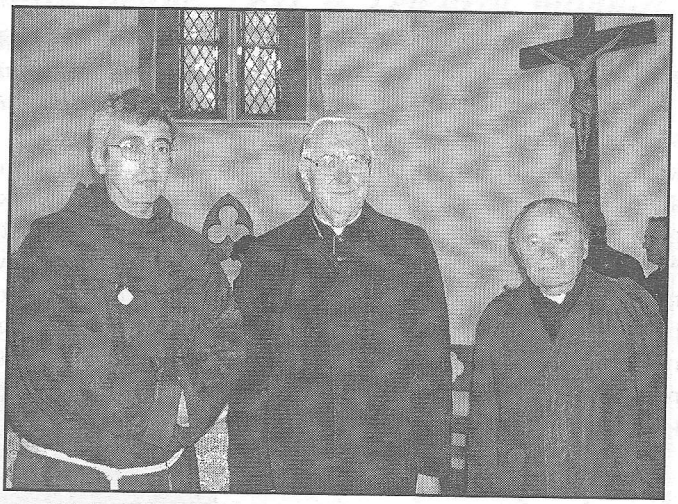

Az 1989-es delegáció három tagja az idei búcsú után: Hidász Ferenc OFM, dr. Paskai László bíboros és Bohán Béla SJ.

A szentmise elején Majnek Antal megyéspüspök köszöntötte dr. Paskai László bíborost, aki tizennégy évvel ezelőtt látogatott először Kárpátaljára. Ennek a látogatásának köszönhetően még abban az évben szerzetespapok jöttek Magyarországról, és ezzel megindult Kárpátalja egyházának újjászületése. A püspök atya nagy örömmel köszöntötte a vendéget, tolmácsolva a hívek szeretetét és várakozását is. Majd Bohán Béla beregszászi plébános emlékezett a tizennégy évvel ezelőtti látogatásra. Hidász Ferenc atyával együtt ő is tagja volt a bíborost kísérő delegációnak. Elmondta, milyen nagy hatással volt rájuk és az állami emberekre is a bíboros atya nyugalma és türelme, amivel a kéréseket és a váratlan eseményeket fogadta.

A bíboros atya a szentmise elején köszöntötte az egyházmegye papságát és híveit. „1989 májusában itt találkoztam először a kárpátaljai hívekkel. Sok szép emlék maradt meg bennem az itteni hívek hűségéből, buzgóságából, szeretetéből. Öröm számomra, hogy azóta sokat fejlődött egyházi életük. Szívesen fogadtam megyéspüspökük meghívását, mert így alkalmam van arra, hogy a szentmisében ismét együtt imádkozzak a kárpátaljai hívekkel."

A szentmise homíliájában így szólt a hívekhez: „A Munkácsi Egyházmegye megalapításának ténye is mutatja, hogy a Szentatya szeretettel és megbecsüléssel volt a kárpátaljai katolikus hívek iránt, értékelte hűségüket, szenvedéseiket. Amint a külső körülmények megengedték, püspököt adott nekik, akinek személyét és püspöki szolgálatát Urunk, Jézus Krisztus oltalmába és Szent Ferenc atyánk közbenjárásába ajánlom."

Milan Sasik gk. püspök, dr. Paskai László bíboros és Majnek Antal rk. megyéspüspök

Majd a Szentatya szavait idézte a szent püspökről: „Szent Márton megértette, hogy Krisztus mindenkit meghívott követésére. Értsétek meg Krisztus tanítását, és teljesítsétek minden nap. Kell, hogy életkörülményeink között Krisztus élő tanúi, szeretetben az egyházi közösség építői legyünk, akik fel tudják mutatni a Krisztusban való reménységet."

A kárpátaljai hívekben megtapasztaltam, hogy a nehéz időkben is megvolt életükben a bátor tanúságtétel, az Egyházhoz való ragaszkodás és a keresztény remény. Ez a tanúságtétel, ragaszkodás Krisztus Egyházához, a szívükben őrzött remény a Munkácsi Egyházmegye kincse, amelyet továbbra is meg kell őrizni, át kell adni a gyermekeknek és unokáknak. Arra kell őket rávezetni, hogy legyenek méltók szüleik és nagyszüleik keresztény életéhez, hitükkel és cselekedeteikkel gazdagítsák a Munkácsi Egyházmegye közösségét."

A szentmise végén Hidász Ferenc huszti plébános is felidézte az 1989-es látogatást. „Ungvártól Szlatináig végigjártuk a katolikusok lakta vidéket. Mindenütt népes hívősereg, imádkozó, éneklő emberek fogadtak. Egy kérés hangzott el a legtöbb köszöntőben: „küldjön nekünk papot, küldjön lelkiatyát!" Kárpátalja ma is együtt ünnepelt Bíboros atyával, és újra megköszöni az elmúlt évtizedben folyamatosan tapasztalt gondoskodását, pásztori szeretetét."

Valóban együtt ünnepeltünk, s újraéledt a tizennégy évvel ezelőtti kezdet szépsége, lelkesedése. Érezhető volt a bíboros atya felé sugárzó szeretet és hála, ami azóta is él az emberekben. Őrizzük és gyarapítsuk tovább a Munkácsi Egyházmegye kincseit!

Pápai Zsuzsanna

Interjú Dr. Paskai László bíborossal

2003. november 11-én, a búcsúi szentmise után

– Hogyan emlékszik vissza az első kárpátaljai látogatására?

– Az 1989-es kárpátaljai látogatásom püspöki szolgálatom legkiemelkedőbb élményei közé tartozik, hisz az emberek részéről nagy buzgóságot, áldozatosságot, kitartást láttam, és – bibliai kifejezéssel élve – bizonyos értelemben pásztor nélküli nyájat találtam. Örülök annak, hogy ennek a látogatásnak komoly eredményei lettek, amelyek elindították a kárpátaljai egyház megújulását.

– Kárpátalja Ukrajna soknemzetiségű peremvidéke. Hogy látja az itt élő magyarok helyzetét?

– A benyomásom az, hogy itt, Kárpátalján a különböző nemzetiségű emberek jól megvannak egymás között; a helyzet legalábbis sokkal jobb, mint más, Magyarországgal határos országokban. Azt hiszem, ez az együttlét segíteni tud abban, hogy Kárpátalja társadalmi és gazdasági szempontból is fel tudjon emelkedni.

– A sok nemzetiség és a sok vallás egymás iránti toleranciája nem mindenütt olyan, mint Kárpátalján. A katolikus magyarokat hová tenné ebben a „kavalkádban"?

– Konkrét tapasztalatom nincs, inkább azt mondanám el, miben mutatkozik meg a katolikus magyarok szerepe. A katolikus egyház mindig mások iránti tiszteletre, másnak a megbecsülésére, a békének a biztosítására nevel bennünket. Ez a lelkület tudja a különböző nemzetiségek között is megtartani az egyensúlyt. A Szentatya is erre ad példát, aki minden nemzetiséget egyformán tud becsülni, szeretni, mindegyik iránt megvan a tisztelete. Ha ezt követik a Kárpátalján élő katolikusok, akkor az itteni megbékélést és egyetértést tudják szolgálni.

– Sok évtizedes Csipkerózsikaálom után egyszer csak újra lehetett templomba menni, újra szólhattak a harangok. Nem túl gyakran hivatkozunk-e az elmúlt, nehéz időre, amikor úgy ítéljük meg, hogy aktivitásunk nem a legmegfelelőbb?

– Az itt élők tudnának erre konkrét választ adni. Amikor először jártam Kárpátalján, megtapasztaltam egyrészt azt, hogy hivatalosan elnyomták a vallást, elnyomták még a magyarságot is, de ugyanakkor a mélyben, a hívekben ott volt a hűség, ott

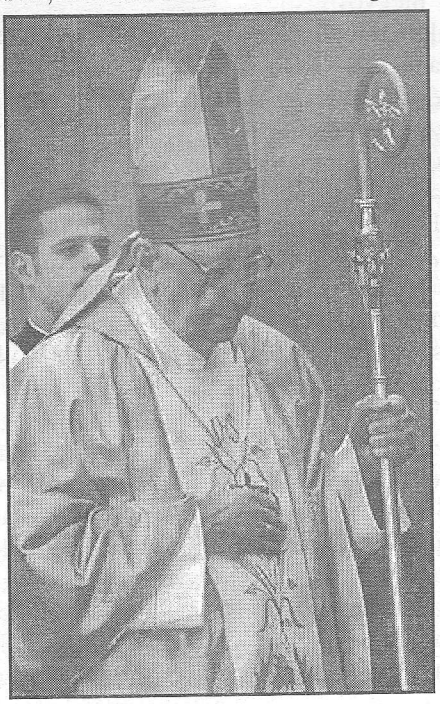

volt a ragaszkodás az egyház iránt, ott volt a továbbadásnak a szándéka is; ennek nagyon sok megható példáját láttam. Ezért azt tudom mondani, hogy nem volt alap nélkül ez a megújulás: nagyon komoly, mély alapok voltak a lelkekben, még akkor is, ha talán sokan eltávolodtak Krisztustól és az egyháztól; nagyon mély alapok voltak, amelyekre felépült az itteni megújulás.

– Hogyan ítéli meg a szerzetesi, papi hivatások számának változását, helyzetét Kárpátalján az elmúlt tizennégy évben?

– A második világháború után, 1993-ig nem volt egyetlenegy papszentelés sem, szerzetesrendek sem működhettek Kárpátalján az akkori diktatúra a nyomására. Ha ebből indulok ki, azt mondhatom, hogy nagyon szép megújulás ment végbe, mert azóta már vannak kárpátaljai születésű papok, papnövendékek is, akik Magyarországon vagy máshol készülnek a papi életre. Örömmel láttam a szerzetesnővéreket, a különböző szerzetesrendek tagjait; ez megint csak biztatást ad. A ferences atyák mindjárt a kezdet kezdetén missziót hoztak létre Nagyszőlősön, s legjobb tudomásom szerint náluk is van utánpótlás Kárpátaljáról.

– Bíboros atya véleménye szerint miben tudnának az anyaországiak a kárpátaljai katolikusoknak, magyaroknak segítségére lenni?

– Magyarországról minden területen igyekeznek megadni a lehetséges segítséget. Ha az egyházat nézzük, az elmúlt időben mindig voltak papok, akik segítettek az itteni lelkipásztorkodásban; most is vannak magyarországiak, elsősorban a ferences atyák. Lehetnének többen is, de hozzá kell tenni, hogy Magyarországon is elég nagy a paphiány, és a lehetőségekhez mérten tudunk segítséget küldeni. Ami a társadalmi életet illeti: megvan a jószándék Magyarországon, hogy segítse a határainkon kívül élő magyarokat, így a kárpátaljaiakat is. Remélem, ez még tovább fog bővülni, s biztosítja a magyar kultúrának, a magyar lelkületnek az elmélyülését, és lehetővé teszi, hogy az itt élő magyarok a saját adottságaikkal tegyék gazdagabbá Kárpátalja soknyelvű és színes kultúrájú közösségét.

– Hogy érzi magát aktív nyugdíjasként?

– Igaz, hogy nyugdíjban vagyok, de az nem igaz, hogy nyugalomban vagyok. Hívnak segíteni – mint ahogy most is itt vagyok, Kárpátalján –, és amíg az erőm és a Jó Isten megengedi, továbbra is ezt akarom tenni.

Zsákai Piroska, Técső

Az ünnep utolsó, nagy napján Jézus megállt és felkiáltott: „Ha valaki szomjazik, jöjjön hozzám és igyon mindenki, aki hisz bennem. Amint az Írás mondja: élővíz folyói fakadnak majd belőle." Ezt a Lélekről mondta, amelyet a benne hívők meg fognak kapni.

Jn 7, 37-39

Üdvözlégy, Mária, kegyelemmel teljes, az Úr van teveled,
áldott vagy te az asszonyok között,
és áldott a te méhednek gyümölcse,
Jézus,
akit te, Szent Szűz a Szentlélektől fogantál.
Íme, elérkezett a beteljesülés pillanata:
a Fiú megengedi, hogy a Szentlélek emberi
méhbe vigye az Atya akarata szerint...
Jézus,
akit te, Szent Szűz Erzsébetet látogatván
méhedben hordoztál. Fiad úton van benned,
és többé senki sem képes feltartóztatni:
a világ sorsa mozgásba lendült...
Jézus,
akit te, Szent Szűz a világra szültél.
A Fiú, aki az Atya ölén nyugodott,
most a te karodban pihen. Végtelen zuhanás
a mindenhatóságból a tehetetlenségbe...
Jézus,
akit te, Szent Szűz a templomban bemutattál,
és felragyogott a fény
a pogányok megvilágosítására...
Jézus,
akit te, Szent Szűz a templomban megtaláltál.
Most még Jézus megy a templomba, miközben
már csak ő Isten egyetlen igazi helye a világban,
és ez a hely mindenki számára nyitott...

Az embernek, ha szíve mélyéig érteni akarja önmagát – s nem csak futó pillantást vet önmagára, melyel tökéletlenül, gyakran csak felszínesen, külsőleg megmutatkozó magyarázatokat és szabályokat lát az életben –, Krisztushoz kell mérnie önmagát félelmeivel és kétségeivel, gyöngeségeivel és bűnösségével, életével és halálával együtt. Az embernek mindenestől, amije van, Krisztusba kell öltöznie; föl kell vennie és magáévá kell tennie a megtestesülés és Megváltás teljes igazságát, hogy újra megtalálhassa önmagát. Ha ez a belső folyamat lejátszódik valakiben, az az ember nemcsak Isten imádásában termi gyümölcsét, hanem önmaga iránt is csodálatra ébred. Mert mennyire fontosnak kell lennie és mily nagy értékekkel kell bírnia az embernek a Teremtő szemében, ha „ily nagy Megváltóra lett érdemes", ha az Isten „egyszülött Fiát adta érte", hogy az ember „el ne vesszen, hanem örök élete legyen"?

II. János Pál pápa: Redemptor hominis

Jézus nem ment fel azalól, hogy találkozzunk saját magunkkal és felismerjük, hogy bűnösök vagyunk. De felment az ősi ártatlanság hiábavaló keresésének nyomasztó súlya alól, és akik eddig a múltjukkal törődtek, azokat jövőjük felé fordítja.

Bűneink nem a múltban vannak, hanem azért vagyunk bűnösök, mert most nem szeretünk és nem akarjuk bevallani, hogy képtelenek vagyunk a szeretetre.

Megtérésünk kezdete az lehet, hogy rádöbbenünk szeretetlenségünkre, de egyben arra is, hogy Isten által szeretve vagyunk.

„Mert úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött fiát adta oda, hogy aki hisz benne, az el ne vesszen, hanem örökké éljen. Nem azért küldte el Isten a Fiát a világba, hogy elítélje a világot, hanem, hogy üdvösséget szerezzen a világnak."

Jn 3,17

Áprily Lajos

Karácsony-est

Angyal zenéje, gyertyafény –
kincses kezem hogy lett szegény?

Nem adhattam ma semmi mást,
csak jó meleg simogatást.

Mi győzött érdességemen?
Mitől csókolhat úgy kezem?

Simogatást mitől tanult?
Erembe Krisztus vére hullt?

Szemembe Krisztus-könny szökött? –
kinyúló kézzel kérdezem.

Áldott vagy a kezek között,
karácsonyi koldus-kezem.

Szeretetvendégségben

Egyéves a Szent Erzsébet Napközi Otthon

November 19-én volt egy éve, hogy Pogány István munkácsi plébános megáldotta a Szent Erzsébet Napközi Otthon épületét. Az első évfordulón ünnepelni gyűltek össze az otthon napi látogatói, a segítők és a támogatók képviselői.

Szvirida János, az otthon vezetője, köszönetet mondott a támogatóknak és név szerint mindazoknak, akik rendszeres, önkéntes segítői az otthonnak. „Sokat számít, hogy a segítők leteszik az ételt a vendégek előtt, és nem odacsapják" – mondta az otthon vezetője bevezetőjében.

Babály András atya, a Szent Erzsébet otthon lelki segítője arról beszél, hogy ő mindig visszatér ahhoz az evangéliumi mondathoz: „Új parancsot adok nektek: szeressétek egymást!" Vajon mi ebben az új parancs, amikor a szeretet parancsa addig is érvényben volt? Az új parancs Jézusnak a szeretete, aki a keresztig is elment, úgy szeretett minket. Aki karitatív munkát végez, tapasztalni fogja, hogy nem mindig azt kapja érte, amit szeretne. Akkor nézzen a keresztre, és merítsen belőle erőt, hogy tudja folytatni a munkáját.

Duda Szvorád atya arra figyelmeztette a jelenlevőket, hogy mindenki azokért felelős, akik körülötte élnek. Az ítéletkor Istenünk azt fogja számon kérni tőlünk, őket szerettük-e, szóltunk-e hozzájuk egy-két jó szót. Nem azt fogja megkérdezni, milyen teljesítményeink voltak, milyen sikereink, hanem, hogy adtunk-e az éhezőknek enni, a szomjazóknak inni. Tegyük meg, ami tőlünk telik, mint ahogy a szegény asszony is odaadta mindenét, még ha csak két fillér is volt az összes vagyona.

Közös ima és ének után a vendégek hozzáláttak az ebédhez. Megütötte a fülemet ez a szó: „vendégek", mely kifejezi a katolikus szeretetszolgálat lényegét: a szeretetet, a tiszteletet és alázatot azok iránt, akiknek szolgálatát ránk bízta a Gondviselés. Láthattuk, hogy az ebédet valóban szeretettel tették eléjük a segítők, az asztalon a tányérokon kívül ízléses virágcsokor fogadta őket, mintha csak Szent Erzsébet legendáját idéznék. Ha csak napközben is, de a Szent Erzsébet otthon valóban otthona az oda betérő vendégeknek.

Pápai Zsuzsanna

Élő Jézus, a mi örömünk!

Szentségimádások Huszton

A huszti templom hirdetőtáblájának egyik hirdetése: „Minden szombaton mise után szentségimádás." De a hívek ezt már rég tudják. Az atyának sem kell kihirdetni a mise után, hogy szentségimádás lesz, mert már mindenki tudja és várja ezt a nagy eseményt. A padok mindig megtelnek, mert sokan jönnek még azokon kívül is, akik részt vettek a szentmisén, sőt gyakran jönnek vendégek más egyházközségekből is. Mindenki találkozni akar az élő Krisztussal.

Ez így megy már másfél éve. Másfél éve ugyanis egy medjugorjei szellemiségű imacsoport tagjai elzarándokoltak Medjugorjeba. Ott az az ötletük támadt, hogy a szokásos első vasárnapi szentségimádás mellett még egyre lenne szükség, amit ugyancsak rendszeresen szervezzenének meg. Hazatérésük után néhány héttel megvalósították az elképzelést. Ez alatt az idő alatt lefordítottak néhány imát horvát nyelvről magyarra és ukránra – a szentségimádás ezen a két nyelven folyik – és egybegyűjtötték a szükséges zenészeket is.

Az esemény középpontjában Jézus áll. A pap a hívek elé teszi őt. Leoltják a villanyt, és mindenki hangos énekkel hívja a Szentlelket. Ezután felolvasnak egy imát, ami minden alkalommal más. Az ima után van egy kis csend, amikor mindenki megbeszéli az ima tartalmát Jézussal. Vagy csak megosztja vele gondjait, örömét, bánatát, egyszóval bármit. Jézus mindig figyelmesen hallgat, sőt az imában válaszol is. De lehet csak egyszerűen hálát adni Jézusnak az átölelő szeretetért, áldani őt és az Atyát mindenért. Ezután újra egy ének következik, egy másik buzdító ima, és az áldott, szeretettel átitatott csend. Ez így megy majdnem egy órán át, és a végén Jézus megáld mindenkit a pap által. Ha egy kívülálló nézi a kiáramló embereket, csupa örömteli arcot lát. És ez nem csoda, illetve mégiscsak az: az élő Jézus jelenlétének és az ő nagy szeretetének műve.

imi

A Munkácsi Katolikus Líceum első osztályának lelkigyakorlata Bustyaházán

A Munkácsi Katolikus Líceum elsőéves diákjai háromnapos lelkigyakorlaton vettek részt 2003. november 21-24. között a bustyaházi plébánián. A lelkigyakorlatot az osztály hittanára, Babály András atya, és segítője, Hódi Miklós vezette. A lelkigyakorlat célja az volt, hogy a diákok jobban megismerjék Istent, önmagukat, egymást, és elinduljanak a keresztény közösséggé válás útján.

A lelkigyakorlat számomra azért volt fontos, mert segített jobban rálátnom az osztályomra, az egymással való kapcsolatunkra. Talán sikerült meglátnunk egymásban az embert, aki elfogadásra, szerető légkörre vágyik. Felfedeztük azokat a problémákat is, amelyek gátolják az osztályközösség fejlődését, és így, hogy tudjuk, min kell változtatnunk, igyekszünk hittel és sok munkával alakítani magunkon.

Nagyon hálásak vagyunk András atyának és Miklósnak, hogy hitükkel, tudásukkal és szeretetükkel elindítottak bennünket egy új úton, és más emberként tértünk haza Bustyaházáról.

Török Orsolya, osztályfőnök

Szerintem a lelkigyakorlatokat azért szervezik meg minden évben, hogy mi, tanulók még a nehéz és sok tanulás mellett se feledjük el, hogy Isten minden pillanatunkban velünk van. Segít abban, hogy jobban figyeljünk egymásra, megismerjük a társaink lelkivilágát, és így közelebb kerüljünk egymáshoz. Itt önmagunkat is jobban megismerjük. Ez egy nagyon jó dolog mindenki számára.

Pógyor Hajnalka, Tiszaújlak

Nekem ez a három nap arra volt jó, hogy az amúgy is jó hangulatú osztályközösség még inkább összerázódjon, és ez többé-kevésbé sikerült is. Köszönjük a szervezőknek, hogy a lelkigyakorlattal egybekötött hétvégét megszervezték.

Berecz Norbert, Visk

A lelkigyakorlatról először is le kell szögezni, hogy fantasztikusan jó dolog. A mi lelkigyakorlatunk elsősorban arról szólt, hogy megismerjük magunkat, társainkat, istenfélő és egységes közösséggé kovácsolódjunk. Nagyon fontos volt számomra, hogy meghallgathattam mások véleményét és elképzeléseit. A játékok alatt kiderült, hogy mennyire vagyunk egységesek három hónap eltelte után. Végtelenül szerencsésnek érzem magam azért, mert részt vehettem ezen a lelkigyakorlaton, és mindenkinek ajánlom, hogy egyszer próbálja ki. Én alig várom a következőt. És remélem, hogy addigra még egységesebbek leszünk.

Egressy Éva, Beregdéda

Lelkigyakorlat – kicsit más volt a véleményem róla az elején, és egészen más a végén. Nagyon megtetszett, hiszen most mindenkit emberként ismerhettem meg, és nem csak osztályfőnökként, osztálytársként.

Nagyon hálás vagyok ezért a lelki megtisztulásért a lelkigyakorlat vezetőinek és kísérőinek, most mindent tiszta lappal kezdhetek.

Tkacsova Erika, Munkács

Ez a lelkigyakorlat igazi kikapcsolódás volt számomra: őszinte beszélgetések, könnyek, játékok. Ez segített nekem jobban megismerni az osztályomat, az egyes emberek rejtett arcát. Rájöttem, hogy mennyi közös dolog bánt és vidámít bennünket. Ugyanakkor sok kérdésemre is választ kaptam.

Schubert Judit, Huszt

Én azt kaptam, ami elég fontos egy közösség fejlődésében: megpróbálom elfogadni társaimat olyannak, amilyenek, nem szeretném őket megváltoztatni. Újult erővel indulok neki az új negyedévnek, új elhatározással bővítem, hála a lelkigyakorlatnak.

Szolánszky Ferenc, Ungvár

Véleményem szerint mindenkire nagy hatással volt a lelkigyakorlat, lelki megtisztulást, megújulást kaptunk. A társaság körében nagy nyíltság honolt, őszintén ki mertük mondani mind pozitív, mind negatív véleményeinket, érzéseinket, tapasztalatainkat. Úgy érzem, egy lépéssel közelebb vagyunk ahhoz, hogy igazán „közösség" legyünk. Szeretetet adtunk és kaptunk is egyaránt. A siker felé vezető úton ott volt (és van) az Úr, és fogja kezünket, hogy le ne térjünk a helytelen útra.

Szujembájev Okszána, Újakli

Szerintem a lelkigyakorlat elég jó kikapcsolódás volt, mind lelkileg, mind testileg. Segített jobban megismerni másokat és önmagamat. Eleinte nem éreztem jól magam, de végül is sikerült beilleszkednem és jól éreznem magam. Külön köszönöm a vezetőknek és osztályfőnökömnek.

Lőrincz Erika, Munkács

Nem ilyennek gondoltam a lelkigyakorlatot. Ez több volt valamilyen szinten, mint egy lelkigyakorlat. Legszebb élményem a lelkigyakorlat során meglepő módon a csend. Ülni a templomban és beszélgetni Istennel. Ilyet még nem éreztem. Ez a fenséges csend megváltoztatott és már nem úgy gondoltam társaimra, mint azelőtt.

Logojda János, Nagyszőlős

A véleményem egyértelműen jó! Végre kiszakadtunk a fáradságos, tanulással teli hétköznapokból, s foglalkozhattunk a bensőnkkel. A hatás nem maradt el. Már hétfőn reggel másként néztek egymásra az osztálytársak. A légkör sokkal barátságosabb, meghittebb lett. De a legfőbb pozitívuma ennek a lelkigyakorlatnak az, hogy elfogadtuk egymást olyannak, amilyenek vagyunk, saját hibáinkkal, fogyatékosságainkkal együtt. Köszönöm!

Ábrámovics Sándor, Nagyszőlős

A lelkigyakorlaton számomra meghökkentő dolgok történtek. Rájöttem, hogy sokan számítanak rám és bíznak bennem. Ez olykor nehéz, mert nem tudok mindig tökéletesen megfelelni mások elvárásainak. Szerintem mindenki jól érezte magát, a programok jók voltak és ennek következtében mindenki jobban megismerkedett társaival, egyre jobb egységet, közösséget kezdünk alkotni.

Holozsnyai Norbert, Bene

„Aki elveszíti életét énértem, megtalálja azt"

Balczó András Munkácson

2003. november 22-én a Munkácsi Magyar Egylet meghívására a munkácsi kultúrházban előadást tartott Balczó András háromszoros olimpiai bajnok, ötszörös világbajnok öttusázó, tizenkét gyermek édesapja. Az előadás előtt Kárpátalján első alkalommal vetítették le az előadó Küldetés című filmjét, mely 1976-ban készült. „A boldogság nem függ a sikerességtől" címet viselő előadás keretében Balczó András gondolatait, tapasztalatait, az évek során letisztult felismeréseit osztotta meg a hallgatósággal, elsősorban azonban élő és mélyen gyökeredző hitét. Ezekből a gondolatokból válogattunk ezen az oldalon.

Az öttusa

1938-ben születtem, édesapám evangélikus lelkész volt. Nyíregyházán érettségiztem 1956-ban. Egyetemi felvételre nem számíthattam, mert rossz tanuló voltam, és pap volt az apám. Tizenhat éves koromtól öttusázni akartam. 1956-ben Budapestre mentem. Nyolc órát dolgoztam, előtte-utána edzettem. Sok jó öttusázó is disszidált akkoriban, így nagyon hamar bekerültem a válogatott csapatba.

Az Isten: van!

Vallásos nevelést kaptam. Mégis, mikor Pestre kerültem, egy idő után nem volt kétségem afelől, hogy az Isten nem létezik. Azt gondoltam, hogy emberek találták ki, és nekem nem kell ilyen kapaszkodó. 1962-ben, amikor meghallottam apám halálhírét, hirtelen nyilvánvaló, egyértelmű tudás támadt bennem, hogy az Isten: van. Olyan fokú belső békével jött együtt, ami megvédett minden aggodalomtól, bánattól. Csak azon csodálkoztam, hogyan élhettem egyáltalán abban a félreértésben, hogy az Isten nincsen.

Maradéktalan boldogság

Régen azt gondoltam, ha megnyernék egy világbajnokságot, maradéktalanul boldog lennék. Ezt azonban az ötödik világbajnokság után sem éreztem. Helyette hiányt éreztem magamban: a teljesség utáni vágyat, mely mindegyikünkben megvan, csak sokszor elnyomjuk, nem kutatjuk. Rájöttem, hogy a legnagyobb, legvadabb vágyak teljesüléséből sem kerülök a boldogságnak abba az állapotába, amiről pedig tudom, hogy létezik. De akkor minek edzek ennyire? Ijedtem kezdtem keresni a választ. A Bibliában rátaláltam erre a mondatra: „Aki megtartja életét, elveszíti azt, s aki elveszíti életét énértem, megtalálja azt." Megértettem, hogy ez azt jelenti: ha valaki célja elérésétől, vágyai teljesülésétől várja a maradéktalan boldogságot, az be van csapva. Ha viszont rájött, hogy onnan nem jön a béke, és teszi tovább a dolgát, megy a célja felé, de már nem remeg azért, hogy azt elérje, akkor fontossá válik a miként. Ha úgy érezzük, hogy vesztenivalónk van azzal, hogy nem érjük el a célt, akkor alkalmatlanok vagyunk arra, hogy elérjük.

A maradéktalan boldogságot az Isten fenntartja magának. Senkitől, semmitől nem kerülhetünk ebbe az állapotba, csak őtőle kaphatjuk. Amint az ember csalódik önmagában, az elért cél értékében, vagy az el nem érése miatt, csalódik egész addigi életében – akkor megürül benne az Istent megillető hely, amit ő egyszerűen és gyorsan el is foglal.

Nagyon sokszor átéltem ezt. Mikor verseny közben elengedtem a görcsös nyerni-akarást, abban a pillanatban – nem tíz perc múlva vagy másnap! – minden menni kezdett, mint a karikacsapás, és eltöltött a derű, a szabadság, az öröm. Éreztem, hogy valaki cselekszik helyettem, kezébe vett: magától megy minden. Csodálatos állapot; azt gondolom, hogy ez az az állapot, amiről Jézus mondta: „elközelgett a mennyek országa".

„Hű, igaz, és megbocsát az Isten!"

Ma a bajoknak egyik legmélyebb oka az, hogy az anyák elmennek az orvoshoz, és megkérik, hogy a gyermekáldást, akit a szívük alatt hordanak, ölje meg. Nem tudják, hogy a legrosszabb variációt választják. Mennyi baj származik hosszú távon egy ilyen magzatgyilkosságból, a magzatgyilkosságok sorozatából! Az Istentől való elszakadás, az Istenről alkotott hamis kép következtében a bűntudat benne marad az emberekben, és agyonnyomja őket. Pedig Isten elé oda lehet állni ilyen megalkuvással, magzatgyilkoltatással is, és azt mondani neki: „Uram! Hibát követtem el! Meggyilkoltattam a magzatomat. Bocsáss meg!" Mert írva van: „hű, igaz és megbocsát az Isten".

Az elmúlt ötven, illetve a volt Szovjetunióban az elmúlt 85 év igen nagy kárt tett nemzetünkön, amit nagyon nehéz helyrehozni. Ez azonban nem ok arra, hogy az egyes ember a maga helyén, a maga körülményeiben ne törekedjen a teljességre.

Összeállította: Pápai Zsuzsanna

A Kelet-európai Világi Katolikusok első kongresszusa Kijevben

(Folytatás. A cikk első része az Új Hajtás 2003/8. számában található.)

A második munkanap nyitó szentmiséjén Jaworski bíboros homíliájában elmondta: „Nem osztanám az Egyház munkatársait egyháziakra és világiakra, bennük inkább az Egyház Krisztus Testében integrálódott egységét látom, ahol a maguk elköteleződése szerint mindketten az Evangélium teljességét hirdetik."

Tadeusz Kondrusievicz moszkvai metropolita összefoglalta a világiak egyházi dokumentumokból – köztük a Kánonjogban, a II. Vatikáni Zsinaton, a „Christifideles laici" kezdetű apostoli levélben stb. – kirajzolható feladatát és küldetését. A világi krisztushívő az egyházi elöljárók mellett – ha a közösség érdeke úgy kívánja – az igehirdetésben is részt vehet (Lumen Gentium).

Guzman Carriquiry uruguayi származású professzor előadása a közösségek és mozgalmak hitre nevelő szerepéről szólt az Egyház küldetésében, miután a képviselők bemutatták a Kongresszus munkájában részt vevő egyes mozgalmakat és közösségeket.

A harmadik munkanap a vértanúkról való megemlékezés szellemében zajlott. Nagy várakozás előzte meg Kazimir Sviatek minszki bíboros előadását, aki maga is 10 évet töltött börtönökben, már előadásának címe is sokat sejtetett: „A mártírok vére az új élet előhírnöke: a tegnap mártírjai üzennek a ma kereszténységének." Az egész előadás életének tanúságtétele volt: üldözés, száműzetés, fogság, szabadság, majd az Egyház újjáépítése – e keretbe foglalta össze előadását Sviatek bíboros, akit vastapssal

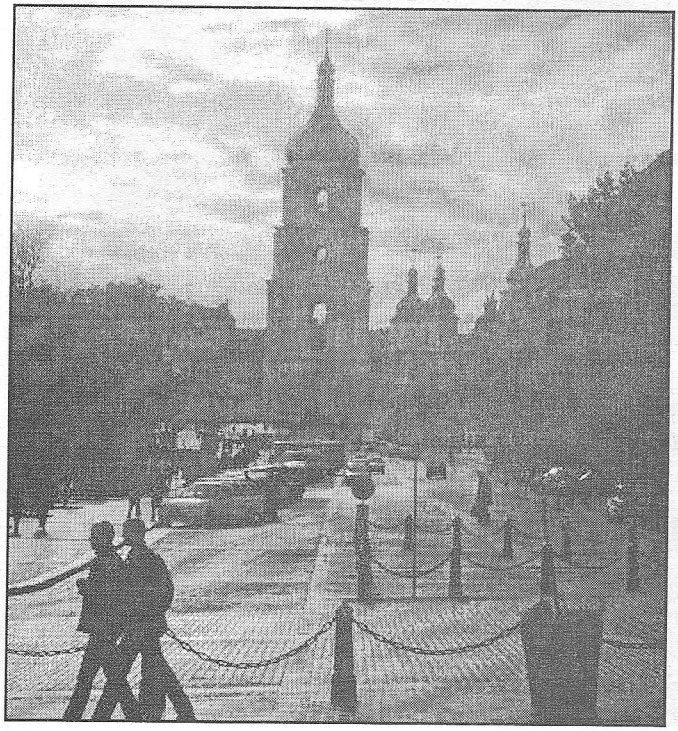

ünnepeltek a Kongresszus résztvevői. Emlékezve II. János Pál pápa gondolataira, miszerint a világiak Egyházban betöltött feladatát helyettük senki el nem végezheti, ebben az előadásban és a kongresszuson többször elhangzott a köszönet a nagymamáknak, akik jelentős szerepet játszottak a hit átmentésében az ateista totalitárius rendszer idején. Az este folyamán a mártírokért és hitvallókért görög katolikus szertartás szerint több nyelven megemlékezésre és szertartásra került sor.

A Keresztények Egysége Pápai Tanácsának képviselője, Josef Maj SJ „Ut unum sint: ajándék és kihívás az egységre!" címmel a II. Vatikáni Zsinat Unitatis Redintegatio anyagainak ismertetése mellett előadásában rámutatott, hogy a pápa is elsődleges lelkipásztori feladatának tartja az egységre való törekvést.

Minden délután kerekasztal-beszélgetésre és tanúságtételre került sor, ahol a három aktív munkanap alatt megismertük az egyes országok vagy régiók hitéletének tapasztalatait. Egy délután szót kért a kárpátaljai görög katolikus egyház delegációjából egy munkácsi pap: Ivan Iszajevics, aki elmondta, hogy a katonasága alatt a Belorusz Nemzeti Front leverésére vezényelték. Összetűzésre végül nem került sor, de maradt egy emlékezetes története. Egy önkényes eltávozás során betért a templomba, ahol imádság közben egy idős ember megszólította: „Csak nem fogsz ránk, ártatlanokra lőni?" Ez az ember annak a napnak az előadója volt: Kazimir Sviatek, jelenleg Belorusszia bíborosa.

Általánosnak mondható, hogy az elmúlt rendszer igen mély és hosszan gyógyuló sebeket ejtett az emberek lelkén. Sokan az előretekintés helyett még mindig régi sérelmeiket emlegetik, ezért a világiak nem tudnak élni a szabadság adományával. A hitéleti tapasztalatokat tekintve úgy gondolom, hogy Kárpátalja egyháza – a misszionárius atyáknak köszönhetően és kedvező földrajzi helyzetéből is adódóan – a lelki élet, hitélet, mozgalmak és közösségek terén egyáltalán nincs lemaradva, sőt.

Záróbeszédében Stafford bíboros a Christifideles laici (Krisztushívő világiak) apostoli levél átelmélkedésére biztatott minket, valamint arra, hogy minden országban a jelenlegihez hasonló tematikájú kongresszust szervezzenek.

Biztos vagyok benne, hogy minden résztvevő úgy érzett, amint a kongresszusi megnyitón megfogalmazódott: „Felidézzük és újra átérezzük a 2001-es évi találkozó vendégváró és meghitt hangulatát Szentatyánkkal. Legyen ez a kongresszus ajándék mindannyiunk számára, és ajándék részünkről őszentsége, II. János Pál számára válaszképpen a 2001-es ukrajnai látogatására."

Bárdos István,
a Munkácsi Római Katolikus Egyházmegye delegátusa

A SZENTATYA ÚTJÁN

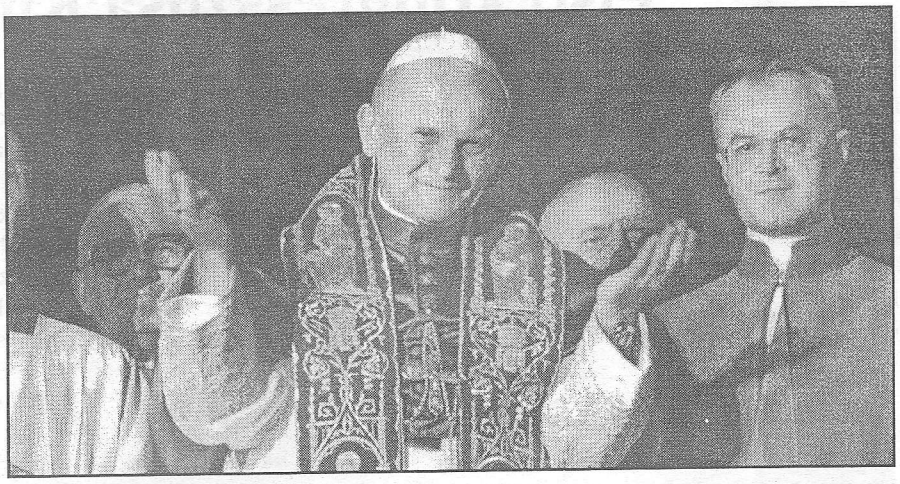

II. János Pál megválasztásának napján...

Aki ma a pápát látja, elmondhatja, hogy ő nem vizet prédikál és bort iszik, hanem úgy él, ahogy mindig is tanította nekünk. Nem hátrált meg sohasem az útjába kerülő próbatételektől. Régen, amikor még sportolni is tudott, és sokkal több volt az ereje, akkor ezt a több erőt mind beleadta abba a feladatba, amit Istentől kapott: a papságba és pápaságba. Mindezt Istenért és értünk tette. Nem spórolt az erejével soha. Akkor sem, amikor több volt neki, és most sem, amikor a szenvedés nagyon próbára teszi.

Közvetlen munkatársai úgy nyilatkoztak, hogy napirendje alig változott, mióta beteg, úgy kell a környezetének könyörögni, hogy legalább egy kicsivel többet pihenjen. Ezt a tanácsot van, amikor elfogadja a pápa, és van, amikor nem. Ő nem magáért él.

A szentatya pápaságának kezdetén rögtön a betegekhez és a szenvedőkhöz fordult, kérve azt, hogy ajánlják fel az egyházért és érte a szenvedéseiket. Erre a háttér-segítségre mindig nagyon számított, mert ez nagy erőt képvisel. Most ő is szenved, és így minden elesett embernek segítséget adhat hősies kitartásával. Most is erővel kormányozza az egyházat: a szenvedés erejével, ami Isten előtt sokkal nagyobb, mint a fizikai erő.

Mikor megromlott a pápa egészségi állapota, másról sem írtak és beszéltek a sajtóban, mint hogy nyugdíjba megy-e, mikor mond már le. Ő és a környezete sokszor megerősítette, hogy élete végéig pápa marad, nem mond le és nem megy nyugdíjba. Ezután néhányan már megkérdezték: Miért? Miért csinálja a pápa tovább, amikor ennyire nehéz, és ilyen beteg?

Hát ez az! Lehet, hogy a jó Isten éppen ezt akarja, hogy tegyük már fel végre ezt a kérdést! Mert ez a kérdés új utat mutat. Itt már nincs értelme a megszokott és bilincsbe verő fogalmaknak: csak azé a világ, aki szép, erős, egészséges és fiatal. Nem. Ez itt már nagyon kevés.

A pápa szellemi munkássága változatlan, de fizikai ereje csökkent a sok szenvedés miatt. Mióta láthatóan szenved, azóta ő egy – egyre nagyobb – jel is lett. Amikor egészséges és fiatal volt, nagyon sokan szerették, mert sokaknak imponált egy pápa, aki fiatal és sportos is. Most már dönteni kell mellette. Így hát sokan inkább kritizálják. Akik viszont kitartanak mellette, azok között sokakban nőtt a szeretet. Aki rendszeresen látja a pápát, az látja, hogy a környezete milyen találékony lett a szeretetben. Közvetlen munkatársai sokkal figyelmesebbek, segítségre állandóan készek, a pápa egy szemvillanásából tudnak olvasni. Az emberek pedig most is ugyanúgy tömegesen elmennek nyilvános beszédeire, imáira. Hősies erőfeszítéseit látva mostanában már egy új, szeretetteljesebb párbeszéd is kialakult a pápa és az emberek között. Ha a pápának beszéd közben egy kicsi pihenőre van szüksége, mert elfáradt, akkor az emberek elkezdenek tapsolni, ezzel időt hagyva neki és jelezve, hogy együttéreznek vele. A sort még lehetne folytatni sok más példával.

Van-e annál nagyobb dolog, mint amikor az emberekben nő a szeretet?

Mai szóhasználattal mondva: a pápának közvetlen főnöke a jó Isten, csak Ő „bocsáthatja el". Ha Ő úgy dönt, hogy maradjon, akkor biztosan tanítani akar nekünk a szentatya példájával, csak oda kell figyelnünk. És láthatjuk, hogy Isten gondolatai mások, mint az általános közhangulat, mert Isten nem a szépséget és erőt nézi, hanem csakis a belsőt. Ő mindenkinek adta ezt a földet, nem csak az erőseknek és fiataloknak, mert Isten kivétel nélkül mindenkit szeret!

P. Kinga

...és most.

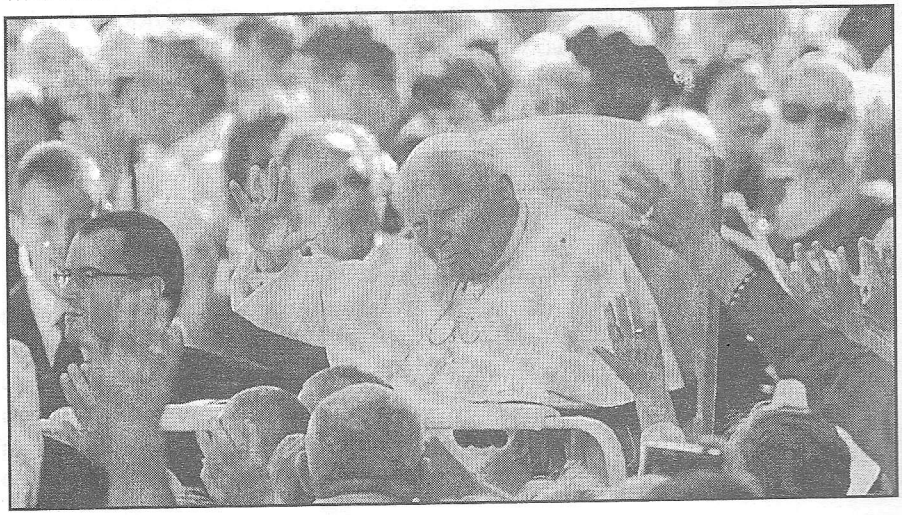

Te vagy Péter, a Kőszikla

25 éve az egyház és a világ szolgálatában

Sokunk szívében szeretetteljes aggodalom és izgalom volt, hogy Szentatyánk megéri-e pápává választásának 25. évfordulóját. Aggodalmunk nem volt alaptalan, hiszen mindannyian tudjuk, hogy szeretett János Pál pápánkon az utóbbi időkben idős kora és komoly betegsége elhatalmasodni látszik. Mindemellett a vele egykorú emberekkel összehasonlítva a pápa lelke, vidámsága és a világ minden népe iránti szeretete nem öregedett meg, sőt...

25 év egy ember életében bizony hosszú idő. Szent Péter utódja negyed évszázada hordozza vállán nem csak a Katolikus Anyaszentegyház, hanem az egész világ sorsát, gondját, baját. Ezen magatartásáért igen különböző ítéleteket, véleményeket, nem csak dicséreteket és elismeréseket kell elviselnie, hiszen sokan úgy gondolják, hogy a pápa kizárólagos feladata, hogy a Krisztus Egyházához tartozóknak vallási és lelki életével foglalkozzon, és ne foglaljon állást a világ politikai és gazdasági kérdéseiben. Ő ezt teljesen máshogy látja, és talán túlzás nélkül mondhatjuk, hogy szolgálata és uralkodása meghatározóan hozzájárult a XX. század végének megváltoztatásához. Ő a krisztusi értékeket képviseli, és akarja érvényre juttatni az egész világban.

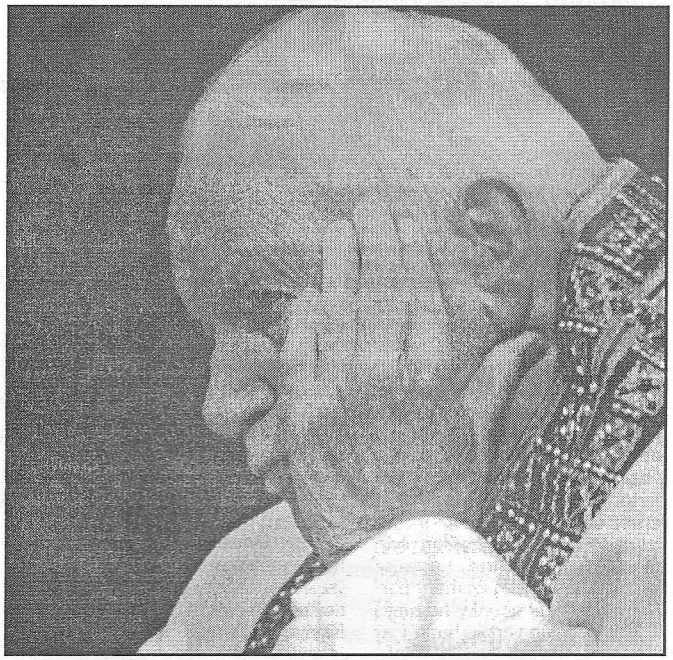

A lengyel áldozópap és érsek egészen közelről ismerte az elnyomó hatalom által porig alázott ember sorsát – a kereszténységét és a nem kereszténységét egyaránt. Ő nem azok közül való, akik csak kívülről, a média sokszor elferdített és félretájékoztató híradásain keresztül tudnak azonosulni az elnyomott emberekkel, így nagyon is megérthetjük azt, hogy amikor Pápa Urunk fellép a ma is világuralomra törekvő, elnyomó rendszerek ellen, akkor valóban együtt érez a szenvedőkkel, és cselekvő együttérzésre szólít fel mindannyiunkat.

Elődei hagyományát megszakítva a pápa kimozdult nem csak a Vatikánváros területéről, hanem Itáliából, sőt a kontinensről is, hogy személyes jelenlétével és buzdításával erősítse meg a világ minden részén élő krisztushívőket Skandináviától Afrikáig, Amerikától Ázsiáig.

A pápai repülőgép több mint száz alkalommal szállt fel Róma repülőteréről. Ezek az utak a Szentatya számára egy-egy nemzet, nép vallási-kulturális hagyományaihoz való zarándoklást is jelentettek. „Az utazó pápa" jelzőt nem véletlenül kapta János Pál pápa, hiszen imádságos, alázatos, emberséges, vidám, megfontolt, határozott és humoros pápák többen is voltak az egyháztörténelem folyamán, de utazó, a világ minden részére elzarándokoló egyházfő Szent Péter apostol óta nem volt.

Szentatyánk 102 nemzetközi útra vállalkozott negyedszázados pápasága alatt, amelynek folyamán 210 országot látogatott meg, és többszázezer kilométert utazott. Emberek százezreivel találkozott személyesen, és hívek milliói – vagy talán milliárdjait – buzdította, tanította a krisztusi szeretetre.

Egy-egy látogatása történelmi jelentőségű volt, mások pedig azok lehettek volna. Gondoljunk például arra, hogy milyen nagy és történelmet alkotó pillanat lett volna 2001. júniusában, ha Ukrajnában, a szláv nyelvű kereszténység bölcsőjében találkozik Nyugat pátriárkája, a Pápa a moszkvai orosz ortodox pátriárkával. Nem II. János Pálon múlott.

A pápai jubileum megmozgatta a világ közvéleményét. A média, a sajtó eddig nem tapasztalható módon méltatta és értékelte a negyedévszázados kormányzást. Sajnos, a gonosz erők megosztották a véleményeket, mert egyesek időszerűnek vagy alkalomhoz illőnek tartották a pillanatot, hogy a Szentatya lemondjon és „átadja a stafétát a fiatalabb nemzedéknek". Mára ezek a vélemények már elhalkultak, az ünneplés napjai befejeződtek, de Szentatyánk továbbra is rendületlen lelkierővel és bölcsességgel kormányozza az Egyház Hajóját. Az apostolutód nem torpan meg, hanem a Megváltóba és a Boldogságos Szűz Máriába vetett bizalommal – akinek oltalmába helyezte egész pápaságát 25 évvel ezelőtt – vezeti az Egyházat, erősíti meg a katolikusokat Keleten és Nyugaton, és tervezi további apostoli útjait, amelyek közül kiemelkedő fontosságú a Kölnben (Németország) 2005-ben megrendezendő Ifjúsági Világtalálkozó.

Azt hiszem, nekünk, katolikusoknak és magyaroknak nem is lehet más fohász ajkunkon, mint ami évszázadok óta őseink ajkán is zengett a Rómához és a Pápa Úrhoz való hűség szimbólumaként: „Tartsd meg, Isten, Szentatyánkat, Krisztusnak helytartóját!" Amen.

Mikulyák László kispap

A PÁPA CÍMEI

Róma püspöke, Jézus Krisztus helytartója, Szent Péter apostol utóda, a legfőbb pásztor, a Nyugat pátriárkája, Itália primása, Vatikán államfője, Isten szolgáinak szolgája.

Hazai hírek

November 19. Egy évvel ezelőtt ezen a napon áldotta meg a Szent Erzsébet Napközi Otthon épületét Pogány István plébános Munkácson. Az egyéves évforduló alkalmából ünnepségen tartottak az Otthon látogatói, segítői és vezetői.

November 27-30. A harmadik női Cursillót rendezték meg Munkácson, a Pákh-házban. A résztvevők száma 33 volt.

December 4-7. Első alkalommal tartottak Kárpátalján Cursillót férfiaknak Munkácson, a Pákh-házban, mintegy 30 résztvevővel.

Lektorok és akolitusok avatása Egerben

Az egyhetes lelkigyakorlat befejeztével az egri Bazilikában 2003. november 23-án, Majnek Antal megyéspüspök megbízásából, dr. Seregély István egri érsek lektorrá avatta Béres István, Bunda Szabolcs, Lukán Árpád harmadéves kispapokat, valamint akolitussá Mikulyák László negyedéves kispapot. Az avatási szertartás után fogadta az ötödéves papnövendékek – köztük Németh Sándor – nyilatkozatát, miszerint megfontolt szándékkal és elhatározással kérik a diakónusszentelésre jelöltek közé való felvételt.

A lektorok és akolitusok szolgálata már az ősegyház hagyományos gyakorlata által jelen van az egyházban. Kiválasztásukat és avatásukat – amely a papságra készülők esetében kötelező – VI. Pál pápa szabályozta. Mind a lektorok, mind az akolitusok az Egyház szertartásaiban való segítésre nyernek felavatást.

A lektorok feladatai: felolvassa Isten igéjét a liturgikus összejöveteleken, irányítja a hívek tevékeny részvételét, őket a szentségek méltó vételére előkészíti. Avatáskor a püspök a Bibliát adja a kezükbe a következő szöveggel: „Vedd a Könyvek Könyvét, a Szentírást, hirdesd hűségesen az Isten igéjét, hogy egyre jobban életté váljék az emberi szívekben. Amen."

Az akolitusok feladata: a diakónust és a papot kell segíteniük a szolgálatukban. Sajátos feladatuk gondoskodni az oltárszolgálatról. Rendkívüli kiszolgáltatói az áldoztatásnak; az akolitus pap vagy diakónus hiányában az Oltáriszentséget kiteheti nyilvános imádásra, de áldást Vele nem adhat. Feladatai közé tartozik – mint rendkívüli áldoztató – a betegek meglátogatása és megáldoztatása rövid liturgia keretében.

Avatáskor a püspök a szentmisére előkészített ostyát nyújtja át e szavakkal: „Vedd a szentmiséhez szükséges kenyeret, és úgy élj, hogy méltóképpen szolgálhass az Úr és az Egyház asztalánál. Amen."

Kérjük a kedves Testvéreket, hogy imádkozzanak Egyházmegyénk lektoraiért és akolitusaiért, valamint a szentelés előtt álló diakónus- és papjelöltért.

basileios

December 7. Ifjúsági szentmisére került sor az ungvári plébániatemplomban az ungvári járás fiataljai számára. A szentmisét Mészáros Domonkos helyi plébános atya celebrálta. A szentmise után a Cantus kórus adott gyönyörű adventi koncertet, ezt követően pedig agapé várta a résztvevőket.

December 9. Gitáros szentségimádás volt fiataloknak Ungváron, a plébániatemplomban. Ugyanitt Taizé imaórát tartottak december 15-én.

Felhívások

2003. december 28-a és 2004. január 1-je között Hamburgban rendezik meg az Európai Ifjúsági Taizéi Találkozót. Ez lesz a „Bizalom zarándokútja a földön" 26. állomása. A Munkácsi Római Katolikus Egyházmegye 47 fiatallal képviselteti magát a találkozón.

December 27-28-ika között virrasztásos ifjúsági lelkinap lesz az Ungvári Szent Gellért katolikus kollégiumban. Minden fiatalt szeretettel várunk. Jöveteletek szándékát jelezzétek Ungváron, az Ifjúsági Irodában Popovics Krisztinánál. Tel.: 8-2-22-34594.

2004. január 4-én du. 5 órakor ifjúsági szentmise lesz Ungváron a plébániatemplomban. Minden érdeklődőt szeretettel várunk.

Taizéi imaóra lesz 2004. január 16-án Csapon a római katolikus templomban .

Taizéi imaóra lesz 2004. január 26.-án Ungváron a plébániatemplomban

Az Egyházmegyei Teológiai Tanfolyam utolsó előadási időpontja ebben a szemeszterben január 10-én lesz. Vizsgaidőpontok: január 24 és 31.

Január 11-13-án Mécs-lelkigyakorlatot tart középiskolás fiataloknak Mészáros Domonkos atya Gyertyánligeten. A lelkigyakorlat az önismeretről, mások ismeretéről, a lelki sebekről és az imaélet fejlesztéséről szól. Jelentkezni Ungváron, Popovics Krisztinánál lehet a 34594-es telefonszámon vagy személyesen a plébánián.

Január 13-án gitáros szentségimádás lesz az ungvári plébániatemplomban.

Külföldi hírek

Taizé Hamburgba hívja a fiatalokat

Hamburg: A hamburgi egyházmegye mintegy 300 plébániája látja vendégül december 29-e és január 2-a között azoknak a fiataloknak ezreit, akik a taizéi ökumenikus közösség felhívása nyomán érkeznek a német városba, a „Bizalom zarándokútjára".

Most 26. alkalommal rendezik meg ezt a találkozót, amelyet a korábbi években Pécs városa és Budapest is

vendégül látott. A német katolikus és más keresztény egyházak egyaránt támogatták azt a tervet, hogy a találkozót Hamburgban rendezzék meg.

A franciaországi Taizé ökumenikus monasztikus közössége az első találkozót 1978-ban Párizsban rendezte meg. Az utóbbi években Bécs, Milánó, Varsó, Barcelona, 2001-ben pedig Budapest látta vendégül az ökumenikus lelkiséghez vonzódó fiatalokat. A taizéi „Bizalom zarándoklata" nem azonos a katolikus egyház Ifjúsági Világtalálkozójával, amelyet ugyancsak Hamburgban tartanak, 2005-ben. *VR/MK*

II. János Pál pápa fogadta az orosz elnököt

Vatikán: November 5-én, szerdán a szentatya fogadta Vlagyimir Putyin elnököt. A kihallgatás elején a pápa oroszul szólt az elnökhöz, mondván: „Imádkozom Oroszországért." Ugyancsak oroszul köszönte meg mindazt, amit az orosz elnök a katolikusok és ortodoxok közeledéséért tesz.

Mint ismeretes, különösen 2002 februárja óta, amikor a pápa döntése alapján négy új katolikus egyházmegyét hoztak létre Oroszországban, a Szentszék és az orosz ortodox egyház viszonya eléggé feszültté vált. Mindezt megfigyelők szerint nehezíti az a körülmény is, hogy a püspökök és papok egy része lengyel származású.

Putyin elnök olaszországi látogatása előtt újságíróknak úgy nyilatkozott: feladatát nem elsősorban abban látja, hogy meghívja Oroszországba a pápát, hanem abban, hogy segítse az egység irányába történő lépéseket.

A kihallgatás Joaquín Navarro-Valls szentszéki szóvivő szerint mintegy harminc percig tartott, és igen szívélyes légkörben zajlott le. *Zenit/MK*

A szentatya részvétnyilvánítása az Irakban meggyilkolt olasz csendőrök és katonák miatt

Vatikán: II. János Pál pápa táviratot intézett Carlo Azeglio Ciampi olasz államfőhöz, amelyben azt írja, hogy mély fájdalommal értesült az Irakban békemissziót teljesítő olasz csendőrök és katonák haláláról. Ismeretes, hogy november 12-én szerdán a dél-iraki Nasszíriában egy teherautó áttörte az olasz békemisszió védelmi vonalát, majd a benne ülő terrorista működésbe hozta a robbantószerkezetet.

A merényletben több mint húszan meghaltak, köztük 18 olasz személy. A pápa a leghatározottabban elítélte a merényletet, amely szavai szerint nem segíti elő e meggyötört országban a megbékélést és az újrakezdést. „Imádkozom Istenhez a halottakért, és kérem az Urat, hogy adjon vigaszt az áldozatok hozzátartozóinak, akikhez különösen közel érzem magam a nagy gyász eme órájában" – olvasható a szentatya táviratában. A pápa arra kérte az olasz államfőt, hogy biztosítsa imádságos szolidaritásáról mindazokat a katonákat és civil személyeket, akik elkötelezik magukat az iraki lakosság megsegítésének nehéz feladatában.

Az olasz államfő válaszüzenetében köszönetet mondott a táviratért. „A pápának az olasz nemzet iránti szeretetéről tanúskodó szavai nagy vigaszt jelentettek mindazok számára, akik szeretteiket siratják" – írta üzenetében az olasz államfő, majd utalt arra is, hogy II. János Pál állandó felhívásai a megbékélésre nagy ösztönzést jelentenek Itália számára, hogy európai partnereivel még hatékonyabban munkálkodjon Irak és az egész közel-keleti térség békéje érdekében. *VR/MK*

A pápa ismételten elítélte a terrorizmust

November 16-án, vasárnap az Úrangyala imádság előtt a szentatya több ezer zarándokhoz szólva ismételten elítélte a terrorizmust, megemlékezve azokról a véres eseményekről, amelyek Irakban és Törökországban történtek az előző napokban.

A szentatya hangsúlyozta: nem szabad, hogy az ismétlődő terrorcselekményekre véres megtorlás legyen a válasz, nem szabad, hogy ezek a cselekedetek elbátortalanítsák azokat, akik elleneznek mindenfajta erőszakos cselekményt. A gyűlölettel szembe kell állítani az élet tiszteletét, a nemzetek közötti szolidaritást, és a jogok tiszteletben tartásának elvét. Az előző napok törökországi és iraki cselekményeit a pápa úgy jellemezte, mint amelyek esetében a terror a maga „vészterhes módján" különösen tiszteletre méltó eseményekre – mint a béke fenntartására irányuló cselekedetek és az imádság – tört rá, ártatlan emberek életét követelve.

Az isztambuli zsinagóga elleni gyilkos merényletet a pápa már egy nappal korábban, szombat délután is kemény szavakkal ítélte el. Minden jóakaratú embert felhívott arra, hogy ítélje el a terrorizmust. Mint mondta: a vallások közötti különbség soha nem vezethet véres konfliktushoz. A szentatya egyúttal részvétét fejezte ki az áldozatok hozzátartozóinak. *KAP/MK*

Erdő Péter bíboros újabb pápai megbízása

Vatikán: A szentatya az utolsó, október 21-én kreált bíborosokat kinevezte a római kúria egy vagy több dikasztériumának tagjai közé. Mint ismeretes, az új bíborosok között volt Erdő Péter, esztergom-budapesti érsek, Magyarország primása is. Erdő Pétert a Katolikus Nevelés Kongregációja, valamint az Egyházi Törvényszövegeket értelmező Pápai Tanács tagjává nevezte ki a szentatya. *VR/MK*

OLVASÓI LEVELEK

Tisztelt Szerkesztőség!

Hálából fogtam tollat, hogy Önökön keresztül nyilvánítsam ki köszönetemet néhány jótevőmnek. Elsősorban Szulincsák Sándor atyának köszönöm a közbenjárását testi és lelki gyógyulásom érdekében tett erőfeszítéseiért. Roska Péter atyának ezúton köszönöm az imáit, aki, bár távol van, de lélekben sokunkhoz közel, és aki imáival sok házasságot megmentett. Köszönöm Gajdos doktornő és lánya segítségét, akik segítő jobbot nyújtottak egy ismeretlennek. Köszönetet mondok annak a kis csapi közösségnek, amely imáival segít az embereknek. Köszönetet mondok az Új Hajtás szerkesztőségének a lehetőségért, hogy ennyi mindent megköszönhetek. És külön köszönöm Istennek, hogy van mit megköszönnöm!

Egy hálás olvasó: M. V.

December szentjei

Szent Lúcia
SZŰZ, VÉRTANÚ
Ünnepe: december 13.

Az 5-6. századi legendás szenvedéstörténet szerint Lúcia Siracusa városának egyik legelőkelőbb családjából származott. Ez a város az ókori Szicília központja volt. Lúcia elkísérte beteg édesanyját a mintegy negyven mérföldnyire lévő Katániába, Szent Ágota sírjához, hogy gyógyulását kérjék. Miután az édesanyja meggyógyult, Lúciának volt egy álma: Ágota jelent meg neki, és mint a húgát, kérdezte meg, hogy miért az idegenben lévő sírnál keresték a gyógyulást, mikor Lúcia a saját hitével is meggyógyíthatta volna anyját. Ágota megígérte Lúciának, hogy szüzessége és szeretete jutalmaként az Úr általa éppen olyan nagy dicsőséget szerez majd Siracusának, mint amilyet ő Katániának adott vértanúsága által. Útjukon hazafelé Lúcia megkapta az engedélyt anyjától, hogy ne kelljen férjhez mennie, s amit hozományként birtokol, azzal tetszése szerint bánhat.

Szenvedéstörténete szerint Lúciát állítólagos vőlegénye, egy pogány ifjú hurcolta bíróság elé bosszúból, mert elesett a házasságtól és különösen a hozománytól.

A bíró – éppen úgy, mint Ágota esetében – parancsot adott arra, hogy nyilvánosházban gyalázzák meg Lúciát, ha már nem akar férjhez menni. Úgy gondolta, hogy ezzel majd kiűzi a lányból az állítólag benne lakó Szentlelket. Csakhogy a Szentlélek Lúcia segítségére sietett: olyan nehézzé tette a testét, hogy semmi módon nem tudták elmozdítani helyéből. Ezután, mint annyi más vértanú esetében, a legkülönfélébb kínzások követték egymást, de Lúcia imádságának hatására egyik sem tudott fájdalmat okozni. Végezetül a bíró parancsára karddal döfték át a torkát, de nem halt meg azonnal, sőt, ebben az állapotában még tanította is a népet, s csak akkor halt meg, amikor egy odasiető pap kezéből fölvette az utolsó kenetet.

A középkorban Lúcia a legkedveltebb szentek közé tartozott. Legendájából írók, festők és költők – köztük Dante is – merítettek. Oltalmáért folyamodtak a vakok és a szembetegségekben szenvedők (mivel a neve a lux=fény szóból ered), a bűnbánó utcanők, a földművesek és a különféle kézművesek, de ugyanígy a varrónők, a párnakészítők és a nyergesek is, mivel valamennyien hegyes szerszámokkal dolgoznak.

Legendák a szentek életéből

Kenty Szent János
December 23.

Úton volt Róma felé, amikor hirtelen rablók rohanták meg, megverték és elvették mindenét. Ő égre és földre biztosította őket, hogy nem maradt semmije. Mikor a rablók odébbálltak és ő magához tért a rémületéből, eszébe jutott, hogy elindulása előtt, éppen az útonállókra gondolva, néhány tallért az ingébe varrt. S ezt nem adta oda. Ezért futásnak eredt és utolérte a rablókat, térdre borulva vallotta meg nekik, hogy nem mondott igazat, s ezzel rászolgált Isten haragjára. Majd átnyújtotta nekik az ingbe varrott pénzt. A rablók ettől annyira megilletődtek, hogy ők vetették magukat a szent lábához, és bocsánatát kérve visszaadták mindenét, amit elvettek tőle.

Tanítványaival egy asztalnál étkezett a kollégiumban. Egy alkalommal szétosztotta a húst, mindenkinek a maga részét, majd az utolsó szeletet a saját tányérjára tette. Ebben a pillanatban egy koldus kopogtatott váratlanul és enni kért. János zokszó nélkül fogta a tányérját, és a rajta lévő húst a koldus kezébe adta, aki mohón vetette magát az ételre. A következő pillanatban valamennyien észrevették, hogy a mester tányérján ismét egy darab hús látható, amit ő – örömmel fogadva a Gondviselés ajándékát – jóízűen elfogyasztott.

E csoda emlékére a krakkói kollégiumban bevezették a következő szokást: legalább egy szegénynek minden alkalommal együtt kellett étkeznie a diákokkal. S ha az ajtóban megjelent egy szegény ember, a fölszolgálónak hangosan be kellett jelentenie őt, mire az asztalnál ülők így válaszoltak: „Krisztus jön!" S ugyancsak János emlékezetére alapítványt tettek, hogy abból minden évben néhány rászoruló embert fölruházzanak.

Szent I. Szilveszter pápa
December 31.

Egy legenda szerint Konstantin császár, miután meghódította Rómát, még egyszer üldözést kezdett a keresztények ellen. Ezért leprával bűnhődött. Egyik éjszaka álmában megjelent neki Péter és Pál apostol, akik azt mondták neki: gyógyulást sehol máshol nem remélhet, csak Szilveszter pápánál, aki tud egy csodatevő forrásról, melynek vize mindazokat meggyógyítja, akik megmerülnek benne.

Szilveszter azonban nem volt Rómában, mert az üldözés elől a Soracte-hegy egyik barlangjába húzódott vissza. A császár azonnal követeket küldött hozzá, és kérte, jöjjön vissza Rómába. Szilveszter vissza is tért, s tanítani kezdte a császárt a keresztény hitre, megnyittatta vele a börtönöket, melyekben a keresztény foglyokat őrizték, majd elvezette a keresztelőmedencéhez. Ott a császár visszanyerte egészségét. Hálából azonnal törvényeket bocsátott ki az Egyház javára, és nagy ajándékokkal fejezte ki háláját a gyógyulásért. Az egyik templom építésénél ő maga is kapát ragadott, és tizenkét kosárnyi földet a saját vállán szállított el.

Szimbolikus jelentése van a sárkányról szóló történetnek. Eszerint pogány papok jöttek Konstantinhoz, és keservesen panaszolták, hogy mióta a császár megkeresztelkedett, megjelent egy barlangban egy hatalmas sárkány, amely naponta több embert fal föl. Konstantin értesítette a dologról a pápát, aki megígérte, hogy ártalmatlanná teszi a sárkányt.

Miközben Szilveszter imádkozott, megjelent neki Szent Péter, és fölszólította, hogy minden félelem nélkül ereszkedjék le két papjával együtt a sárkány barlangjába, s Jézus Krisztus nevében kötözzék meg a sárkányt, majd a kereszt jelével pecsételjék le a barlangot.

Szilveszter tehát két reszkető pappal útnak indult. Alászálltak a barlangba, a Sátán lakóhelyére, megkötözték a vadállatot, majd lepecsételték a mélyen fekvő barlangot a kereszt jelével, és elindultak vissza a felszín felé. A folyosón azonban belebotlottak két holttestbe: két varázsló lopakodott utánuk kíváncsian, de a vadállat mérges lehelete megölte őket. Szilveszter mindkettőjüket talpra állította, és együtt jöttek föl a várakozó emberekhez. Nem csoda, hogy ezután az emberek seregestül kérték a keresztséget.

Tegyünk valami szépet Istenért!

Kalkuttai Teréz anya boldoggá avatása

(Folytatás. A cikk első része az Új Hajtás 2003/8. számában található.)

Mi következik Teréz anya után – tették föl szomorúan a kérdést sokan, amikor meghalt –, képesek lesznek-e a nővérek folytatni apostoli munkájukat az ő vezetése, irányítása, támogatása nélkül? Valóban nélkülözhetetlennek látszott, mintha az egész épület, amit emelt, az ő vállán nyugodnék. A közvélemény és a tisztviselők főleg őt ismerték, majdnem mindenki „Teréz anya nővéreiről" beszélt, elismerve egyedülálló karizmáját. „Ha a Társaság Isten műve, akkor tartós lesz – mondta Teréz anya, majd határozottan hozzátette –, de ha a nővérek nem maradnak hűségesek, ha nem Isten dicsőségére dolgoznak, akkor Isten el is törölheti a Társaságot." A rendalapító nagy hangsúlyt fektetett lányai nevelésére. „Az én legfontosabb munkám a nővérek kiképzése" – mondogatta gyakran. Kezdetben a novíciák „kézi megmunkálásban" részesültek, Teréz anya mindegyikükre személyesen figyelt. Előkészítette őket, hogy Krisztus választott menyasszonyaivá váljanak. Bevezette őket a lelki életbe, önmegtagadásba, alázatba, szolgálatba, Isten és felebarátjuk szeretetébe, és begyakoroltatta velük, hogyan találják meg az imádságban Istent. Gyakran tanácsolta leányainak: „Mosolyogjatok! Mosolyogjatok szenvedésetekben Jézusra – mert hogy igazán a Szeretet Misszionáriusai legyetek, ahhoz vidám áldozatnak kell lennetek."

A kérdésre: „Mi következik Teréz anya után?" megvolt a biztos válasz – Teréz anya után a Szeretet Misszionáriusai. Az alapító sikeresen oldotta meg legnagyobb feladatát. A jól kiképzett nővérek meg tudtak állni a maguk lábán, és át tudták venni az ügyeket. A „szegények pártfogójának" kis másai lettek ők, az ő mintájára alakultak. Viselkedésükben és munkájukban minden ember látta és látja ma is, mint gondolkodik, tanít és cselekszik Anyjuk.

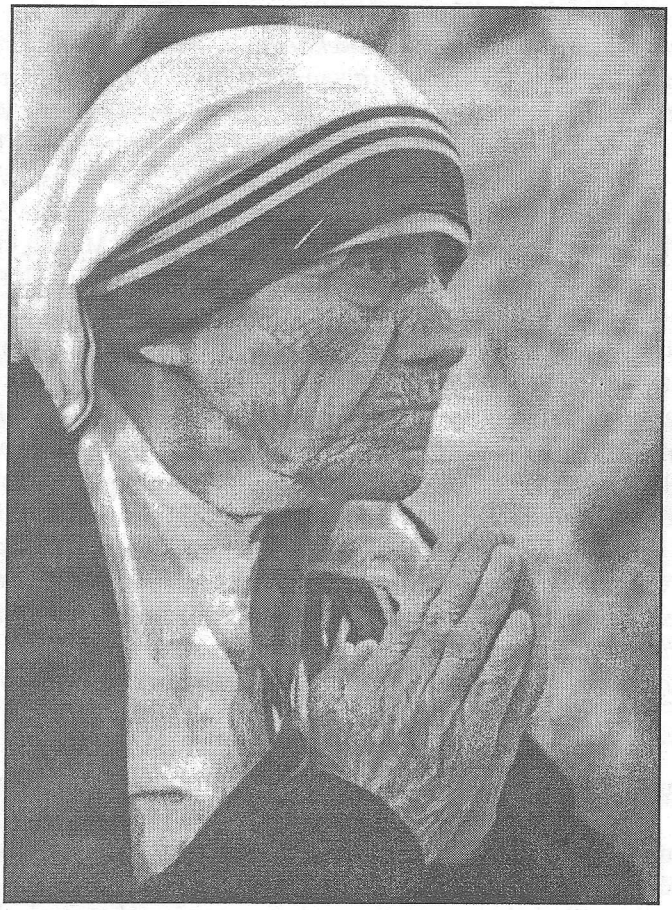

Teréz anyától egyszer megkérdezték, mit tekint a legfontosabbnak a nővérek nevelésében. „Legfontosabb – felelte –, hogy mély, személyes szeretetre szoktassák őket az Oltáriszentség iránt, úgy, hogy meg tudják látni az Eucharisztiában Jézust. Akkor majd elmennek és megtalálják Jézust felebarátjukban és szolgálni fogják a szegényekben." A nővérek rendszerint aznap kapják meg beosztásukat, amikor leteszik fogadalmaikat, és már indulniuk kell a szolgálat helyére, legyen az akár egy másik országban, akár egy másik kontinensen. „Nekünk nem probléma a csomagolás – mondta egy nővér. – Minthogy semmink sincs, tíz percen belül készen vagyunk."

Teréz anya világszinten szerzett becsületet annak, amire sokan vállalkoztak már több-kevesebb sikerrel. Isten ezt a törékeny nőt, minden adottságával és hibájával, gyenge kiképzésével, arra hívta el, hogy az Ő munkáját végezze, mert teljesen alávetette magát Neki. Elhozta a szeretet fényét a földre, és szavaival élve „valami nagyon szépet" tett Istenért.

Bunda Szabolcs kispap

Életige, 2003. december

„Akinek két ruhája van, az egyiket adja oda annak, akinek egy sincs! S akinek van mit ennie, ugyanígy tegyen!" (Lk 3,11)

Ebben az adventi időszakban, amikor karácsonyra készülünk, újra előtérbe kerül Keresztelő Szent János alakja. Isten azért küldte őt, hogy előkészítse az eljövendő Messiás útját. Akik hozzá fordultak, azoktól életük gyökeres megváltoztatását kérte: „Teremjétek hát a bűnbánat méltó gyümölcsét!"[1] És aki azt kérdezte tőle: „Mit tegyünk tehát?"[2], annak így válaszolt:

„Akinek két ruhája van, az egyiket adja oda annak, akinek egy sincs! S akinek van mit ennie, ugyanígy tegyen!"

Miért adjak a másiknak a magaméból?

A másikat is Isten teremtette, úgy, mint engem. Testvérem ő, lényem része. „Nem tudok kárt tenni benned anélkül, hogy meg ne sebezném saját magamat is"[3] – mondta Gandhi. Ajándéknak lettünk teremtve egymás számára, Isten képmására, aki Szeretet. A szeretet isteni törvénye be van írva génjeinkbe. Jézus, amikor közénk jött, világosan kinyilatkoztatta ezt nekünk, amikor új parancsot adott: „Amint én szerettelek titeket, úgy szeressétek egymást ti is!"[4] Ez a „Mennyország törvénye, a Szentháromság élete itt a földön, az evangélium szíve. Amint az Atya, a Fiú és a Szentlélek teljes közösségben élnek a Mennyben, annyira, hogy teljesen egyek[5], ugyanúgy a földön mi is olyan mértékben vagyunk önmagunk, amennyire megéljük a szeretet kölcsönösségét. Amint a Fiú ezt mondja az Atyának: „mindaz, ami az enyém, a tiéd, és ami a tiéd, az enyém"[6], úgy közöttünk is akkor valósul meg teljes mértékben a szeretet, ha nemcsak a lelki javakat osztjuk meg, hanem az anyagiakat is.

Felebarátunk szükséglete mindenki szükségletévé kell, hogy váljon. Valakinek nincs állása? Mintha nekem nem lenne. Valakinek beteg az édesanyja? Úgy segítem őt, mintha az enyém lenne az. Van, aki éhes? Mintha én lennék éhes, és úgy próbálom előteremteni az ételt, mintha saját magamnak tenném.

Ez a jeruzsálemi első keresztények tapasztalata: „A hívők sokaságának egy volt a szíve-lelke. Egyikük sem mondott birtokából semmit sem a saját tulajdonának, hanem mindenük közös volt."[7] Olyan vagyonközösség volt ez, amelyet bár nem volt kötelező, mégis nagyon intenzíven gyakoroltak. Pál apostol megmagyarázza: nem arról van szó, hogy egyeseket nehéz helyzetbe kellene hozni azért, hogy másokon segítsünk, hanem arról, hogy megvalósuljon az „egyenlő mérték szerint"[8] elve.

Cezáreai Szent Vazul ezt mondja: „Az éhezőket illeti meg az a kenyér, amit félreteszel, ládafiában őrzött kabátod a mezítelennek jár, rejtve őrzött pénzed pedig a szükséget szenvedőké."[9]

Szent Ágoston pedig: „A gazdagok feleslege a szegényeket illeti."[10]

„A szegényeknek is segíteniük kell egymáson: egyikük lábát kölcsönözheti a sántának, a másikuk szemét a vaknak; ismét más meglátogathatja a betegeket."[11]

„Akinek két ruhája van, az egyiket adja oda annak, akinek egy sincs! S akinek van mit ennie, ugyanígy tegyen!"

Ma is élhetünk úgy, mint az első keresztények. Az evangélium nem utópia. Ezt bizonyítják pl. azok az új egyházi mozgalmak, amelyeket a Szentlélek hozott létre az egyházban, hogy az első keresztények evangéliumi radikalitását hívja újra életre frissességével, és hogy válaszoljon az óriási igazságtalanságban és szegénységben élő mai társadalom nagy kihívásaira.

Emlékszem a Fokoláre Mozgalom kezdetére, amikor az új karizma a szegények iránti különleges szeretetet ültette a szívünkbe. Amikor találkoztunk velük az utcán, felírtuk egy kis jegyzetfüzetbe a címüket, hogy felkereshessük őket, hogy segítsünk nekik. Jézust láttuk bennük, aki azt mondta: „nekem tettétek"[12]. Miután meglátogattuk őket viskóikban, meghívtuk őket magunkhoz ebédre. Nekik tartogattuk a legszebb asztalterítőt, a legjobb evőeszközöket, a legjobb falatokat. Az első fokolárban az asztalnál így foglaltunk helyet: egy fokolarina, egy szegény, egy fokolarina, egy szegény...

Egy nap úgy éreztük, az Úr azt kéri tőlünk, hogy váljunk mi magunk szegénnyé, hogy így szolgálhassuk a szegényeket és mindenkit. Ezért mindegyikünk az első fokolár egyik szobájának közepére tette mindazt, amiről úgy gondolta, hogy felesleges a számára. Volt ott tavaszi kabát, egy pár kesztyű, kalap, még egy szőrmebunda is... Azóta pedig, hogy adni tudjunk a szegényeknek, olyan vállalatokat alapítottunk, amelyek munkahelyet biztosítanak, nyereséget termelnek, amit a rászorulók kapnak meg.

De még sokat kell tennünk a „szegényekért".

„Akinek két ruhája van, az egyiket adja oda annak, akinek egy sincs! S akinek van mit ennie, ugyanígy tegyen!"

Lehet, hogy észre sem vesszük, hogy milyen sok kincsünk van, amit közösbe tehetünk. Finomítani kell érzékenységünkön, és el kell sajátítanunk bizonyos ismereteket ahhoz, hogy ténylegesen segíteni tudjunk, hogy megtaláljuk a testvériség megélésének módját. Adhatjuk szívünk szeretetét, kinyil-

váníthatjuk baráti szándékunkat, átadhatjuk örömünket, rendelkezésre bocsáthatjuk időnket, imáinkat; szóban vagy írásban közösbe tehetjük belső gazdagságunkat. Vannak ezen kívül olyan tárgyaink is – táskák, tollak, könyvek, pénz, lakás vagy jármű –, amelyeket rendelkezésre bocsáthatunk. Lehet, hogy sok mindent összegyűjtünk arra gondolva, hogy egyszer majd szükségünk lesz rá, miközben környezetünkben valakinek sürgősen éppen az kellene.

Ahogyan minden növény csak annyi vizet szív fel a talajból, amennyire szüksége van, úgy mi is próbáljunk meg csak annyit birtokolni, amennyi nélkülözhetetlen. Jobb, ha időnként azt vesszük észre, hogy hiányzik valami; jobb kicsit szegénynek lenni, mint kicsit gazdagnak.

„Ha mindannyian megelégednénk a szükségessel" – mondta Szent Vazul –, „és fölöslegünket a nélkülözőknek adnánk, nem lenne többé sem gazdag, sem szegény."[13]

Próbáljuk meg, kezdjünk el így élni! Jézus biztosan nem fog megfeledkezni arról, hogy elküldje nekünk a százszorost; így további lehetőségünk lesz arra, hogy adjunk. Végül pedig azt fogja mondani nekünk, hogy amit odaadtunk bárkinek is, azt Neki adtuk oda.

Chiara Lubich

[1] Lk 3,8
[2] Lk 3,10
[3] V.ö.: Wilhelm Mühs, A szív szavai, Új Város, Budapest, 2002, 73. o.
[4] Jn 13,34
[5] V.ö.: Jn 17,11
[6] Jn 17,10
[7] ApCsel 4,32
[8] 2Kor 8,13
[9] Aforismi e citazioni cristiane [Keresztény aforizmák és idézetek], Piemme, 1994, 44.o.
[10] U.o., 45.o.
[11] U.o.
[12] Mt 25,40
[13] Aforismi e citazioni cristiane [Keresztény aforizmák és idézetek], Piemme, 1994, 44.o.

Mea culpa...

És karácsony volt, újra karácsony... Kaszó Olga éppen a szomszéd Rózsikán morfondírozott. Vajon igaz-e, hogy ő meg a Lajtay Pista...? Bár Kocsisné nagyon erősítette, hogy a saját két szemével látta őket tegnapelőtt este a parkban, amikor a lányától jött hazafelé. Na, a Rózsi is jó firma, megesett lány létire – az egész falu beszélte, hogy azért volt a tavaly fél évig Pesten, mert gyereket szült, és otthagyta egy nevelőotthonban – nem átall egy fiatal fiúval kikezdeni, tán még el is akarná vétetni magát vele! Befelé jövet látta is – hátul állt, nem furakodott előre a tisztességes asszonyok közé –, olyan ájtatos képet vágott, mintha jelentene valamit a karácsony, a templom, a szentmise. Pedig, ha kétszer egy évben látni itt, az jó. Ott volt a barátnője is, az az Inga. Bár arról még semmit sem hallott, de ki tudja...? És egyáltalán, mit keres itt, hiszen pravoszláv?

Hirtelen azt vette észre, hogy valahogy kimagaslik a padsorból. Már mindenki letérdelt, ő meg annyira belefeledkezett gondolataiba, hogy nem is figyelt a szertartás menetére.

– Láttad? – súgta három sorral hátrább Búzásné sógornőjének, Katának.

– Biztos a részeg urán jár az esze. A tegnap megint cirkuszolt; kifőzték a pálinkát az ünnepre, de már tán semmi sincs belőle, az az ember mindent leereszt a nyeldeklőjén – válaszolta Kata asszony.

„Ezek is befoghatnák már a szájukat, csak mást megszólni, az az egy szórakozásuk van" – gondolta a mellettük ülő, állandó templomjáró Bözsi néni. „Búzásné is milyen vallásos lett újabban. Tíz évvel ezelőtt azt sem tudta, hogy hogyan vetik a keresztet. Most meg veri a mellét, hogy ő mindig is hívő volt. Még a fiát is hittanra járatja, pedig azelőtt hányszor találkoztam vele a templom környékén karácsonykor, árgus szemmel figyelte, hogy ki mer ide belépni a tiltás ellenére..." Mérgesen rántott egyet fekete kendőjén, és újra megkötötte álla alatt. „Már ennél jobb a Tóth Zsófi is. Az régen sem járt templomba, de most se. Nem adja a nagyot, hogy ő milyen vallásos."

Bözsi néni kiegyenesítette fájós térdeit, és ő is beállt a sorba, a szentostyát osztó tisztelendő úr elé.

Hosszú volt a sor, sokan áldoztak. Szinte kiürültek a padsorok. Jézus születése alkalmából mindenki szeretett volna részesülni Krisztus megtisztító, megbocsátó testéből.

– Szép... – szólt oda Inga Rózsikának. – Még a templomotok is gyönyörű...

Ők nem áldoztak. Egészen a szenteltvíztartóhoz szorították őket. Hátukat nyomta a márvány, ezért kissé előrehajoltak, mintha ezzel is kifejeznék tiszteletüket az előttük zajló misztérium iránt.

Rózsikán újra végighullámzott az a megszokott, kellemesen szívszorító érzés, amely mindig elfogta őt, valahányszor templomba jött. Újra az a szöszke, piros masnis, csodálkozó szemű kislány lett, aki megilletődve ül nagyanyja mellett a harmadik sor szélén, ahonnan jól láthatja a betlehemi házikóban a pici Jézuskát. Újra összekeveredett benne a tömjén és a friss fenyő illata az ünneplőbe öltözött emberek és a gyermekének örülő Istenanya képével, és ez olyan boldogsággal töltötte el, mintha visszatért volna abba az életbe, amikor még minden egyszerű volt, amikor nem súgtak össze az asszonyok a háta mögött, nem kellett napról napra megküzdeni a világ rosszallásával, könyörtelen ítéletével. „Szegény pici babám..." Lehet, ha nem hallgat anyjára, és vállalja, hogy itthon szüli meg a gyereket, nem történik meg a visszafordíthatatlan. Már nevet is talált neki: vagy Istvánka, vagy – ha lány – Flóra...

– Miért sírsz? – kérdezte súgva Inga. – Néznek az emberek...! Inkább menjünk!

– A szentmise véget ért. Menjetek békével! – hallotta Rózsika a pap szavait. És Szent Sebestyén nyilaként érezte a lassan kifelé induló emberek lélekmarcangoló tekintetét.

Senkire ügyet sem vetve, annyira előrefurakodott, hogy jól láthatta a betlehemi jászolt, s a jászolban a pólyás csecsemőt. Térdet hajtott előtte, majd, miután az utolsó ember is elhagyta a templomot, lassan ő is utánuk indult.

Krisztus, a megfeszített, megbocsátó és szelíd mosollyal nézett utána a keresztről.

Mészáros Györgyi, Técső

Gondolatok az ukrajnai római katolikus püspöki kar a házasságot és a családot fenyegető mai veszélyekről szóló pásztorleveléből

Kedves Testvérek!

Mint minden évben, hozzátok fordulunk, hogy arra hívjunk fel benneteket: gondoljuk át a mai ukrajnai családok helyzetét.

A házasság és a család az emberiség egyik legértékesebb kincse. Ezért minden emberre és az általuk alkotott közösségekre és szervezetekre nagyon nagy kötelességként nehezedik az, hogy hathatósan gondoskodjanak a házasságról és a családról, és védjék minden veszélytől (KDK 52). Az egyház a család szolgálatát egyik leglényegesebb feladatának tekinti, mely „a küldetés és a szolgálat első, és sok tekintetben legfontosabb útja" (LR 2,1). Ezt a segítséget azoknak kívánja felajánlani, akik arra törekednek, hogy hűségesek maradjanak a házassághoz és a családhoz, ismerve azok értékét; azoknak, akik „bizonytalanul és nyugtalanul keresik az igazságot, és azoknak, akik helytelenül akadályba ütköznek, amikor saját elképzeléseik alapján valósítják meg a családot" (FC 1).

A Szentatya egyik beszédében azt tanította: „a család az első és alapvető emberi közösség; az élet közege és a szeretet közege: a társadalmaknak, nemzeteknek és államoknak az élete, az egyház élete attól függ, hogy a család valóban úgy van-e jelen közöttük, mint az élet közege és a szeretet közege" (Czestochowa, 1979. 06. 07.).

A mai család életét szemlélve megállapíthatjuk, milyen gyakran jelennek meg mindennapi nehézségek, köztük az egyház iránt ellenséges emberek tudatos kezdeményezései, hogy tönkretegyék az életnek és a szeretetnek ezt a közegét. A mai keresztény család, melyben felnő az ember és felkészül a házasságban és a társadalomban való életre, segítséget vár az egyháztól, az államtól és a társadalomtól. Azoknak pedig, akik arra kaptak hivatást, hogy segítsék a szülőket a gyermekek szeretetre való nevelésében, érett embereknek kell lenniük, akiknek jó az erkölcsi megítélésük és hűségesek keresztény életükhöz. A mai család problémájának az az alapja, hogy tagjai nem képesek közeli kapcsolatot kialakítani egymással, és időnként magányosan érzik magukat egymás között.

A népességfogyás fenyegető jelensége ellen – jelenleg ez a helyzet – még inkább szükség van arra az állami politikára, mely meghatározza a társadalomban a család helyét és biztosítja annak alapvető jogait. A születések számának ilyen mértékű esése komoly gazdasági problémákat vetít előre a közeljövőben. Az egyház számára is veszélyt hordoz a papi és szerzetesi hivatások szempontjából, és szélsőséges formában a nép létét is megkérdőjelezheti.

„A demográfiai helyzet nagyon kedvezőtlen Ukrajnában, a nemzetgazdaságot és az állambiztonságot fenyegeti. Az utóbbi 10 évben Ukrajna lakosainak száma 4,5 millióval csökkent, annak ellenére, hogy ebben az időben nem volt Ukrajnában sem háború, sem háborús konfliktus, sem tömeges járvány." (G. Krucskov, a Biztonsági és védelmi bizottság vezetője a Parlamentben, 2003-ban) Ukrajna a 11. helyet foglalja el az öregedő társadalmak sorában. Példaként: Belorusszia a 23., Oroszország a 27. helyen áll. A nemzeti statisztikai bizottság arról tájékoztat, hogy a 2000-es évben a házasságok 71%-a szétesett (274.500 házasságot kötöttek meg, és 197.300 válás volt). 2000-ben 100 élve született gyermekre 112,7 hivatalosan regisztrált abortusz esett. A legtöbb abortuszt Donyeck megyében végezték – 176,2-t 100 élve született gyermekre. A legkisebb volt az abortuszok száma Ternopol megyében: ott 42,8 abortusz esett 100 élve született gyermekre (Tudományos Akadémia, Gazdasági Intézet: Demográfiai krízis. Kijev, 2001.).

A házastársi szövetséget, mely által a férfi és a nő életre szóló közösséget alkotnak egymással utódok nemzésére és felnevelésére, s mely természeténél fogva a házastársak javára irányul, Jézus Krisztus a megkereszteltek között szentségi méltóságra emelte. (vö.: KKK 1601)

Azokat a visszásságokat, melyekkel a mai család találkozik, csak a hit segítségével lehet megoldani. Krisztus a szentségeket nemcsak egy személy, hanem más emberek üdvösségére alapította. A házasságban a másiknak való szolgálat hozzájárul az egyéni üdvözüléshez is (KKK 1534).

„A házasság szentségének kegyelme által a szülők megkapták gyermekeik evangelizálásának feladatát és kiváltságát. Lehetőleg minél korábban vezessék be gyermekeiket a hit titkába, amelynek számukra ők az „első hírnökei". Kora gyermekségüktől kezdve kapcsolják be őket az egyház életébe. A család életstílusa kifejlesztheti a szeretetre való képességet, amely egy egész életre hiteles kezdete és támasza az élő hitnek" (KKK 2225).

Keresztény szülők, küldjétek el gyermekeiteket a hittanórákra, melyek magukban foglalják a hit ismeretét és fejlődését! Bevezet a kereszténység alapjaiba, tanítja Isten megismerését és a Vele való kapcsolatot az egyházban. Isten igazságai, melyeket a fiatal ember a hittanórákon megtanul, pótolhatatlan alapját képezik jövendő keresztény házasságának és családjának.

Nagy segítség a szülők keresztény kötelességének teljesítésében a bűnbánat szentsége, melyben „az irgalmasságban gazdag Isten" megmutatja a bűnöknél is hatalmasabb szeretetét, és újjáépíti az emberek egymással és Övele való egységét a kiengesztelődés szentsége által. Ezért a házastársaknak soha nem szabad elcsüggedniük, még akkor sem, amikor erkölcsileg nagyon nehéz helyzetbe kerülnek.

A családnak olyan módon kell élnie, hogy tagjai gondoskodással és segítséggel vegyék körül a fiatalokat és idős korúakat, a betegeket, lenézetteket és a szegényeket. Sok család bizonyos helyzetekben nem képes ilyen segítséget nyújtani. Akkor más személyeknek és családoknak, valamint – segítő módon – a társadalomnak kell gondoskodnia szükségleteikről (KKK 2208).

Kedves Családok, a Mindenható Isten és a názáreti Szent Család oltalmába ajánlunk Benneteket!

Lélektan – mindenkinek

Gondolatok, kérdések a viselkedésről

1. Több kérdést kaptam szülőktől, nagyszülőktől azzal kapcsolatosan, hogy mit kell tenni, ha valakinek a viselkedése zavaró, szóljanak vagy ne szóljanak – ha igen, hogyan?

2. Egy óvónő azt kérdezte, hogy mit csináljon a nehezen kezelhető gyerekek viselkedésével?

3. Egy diák pedig azt tette szóvá, hogy könnyű volt Jézusnak, mert ő mindig tudott jól viselkedni.

Keressük közösen ezekre a kérdésekre a választ!

1. Természetesen a mások viselkedését, ami engem zavar, szóvá kell tenni, de nem mindegy, hogy hogyan teszem szóvá azokat. Mielőtt bármit is teszek, el kell fogadnom, hogy ez van, ezt mondta, ezt tette a másik, ami az én értékrendemmel nem egyezik, vagyis zavar.

Jó tudni, hogy a kimondott szavaknak mindig súlya van. Ha ezek a szavak sértőek – bántóak vagy megalázóak –, akkor a másikban a szavaimmal én is zavart okozok. Kapcsolatunk ezáltal még feszültebb lesz. Amikor szóvá teszem, hogy a másik viselkedése zavar, érdemes a következőkre figyelni.

Először is azt tegyem szóvá, ami engem zavar, és ne azt, hogy neki mit kellene tennie, vagy mit ne tegyen. Zavaró lehet például, ha valaki – akár gyerek vagy felnőtt – egy társaságban sokat beszél, és nem hagyja szóhoz jutni a többieket. Erre gyakran úgy reagálnak az emberek, hogy „maradj csendben, ne beszélj, hallgass, nem hagyod a másikat szóhoz jutni" stb. Természetesen ezekre a felszólításokra nincs változás, vagy csak rövid ideig tartó változás észlelhető, és minden kezdődik újra.

Érdemes a következőket átgondolni, mielőtt megszólalok. Mi az, ami engem a másik viselkedésében zavar? Ezt lehetőleg úgy fogalmazzam meg, hogy ne legyen ítélet a másikra, azt mondjam el, ami az ő viselkedéséből az én értékrendem szerint más, ami engem zavar – a „maradj csendben" helyett azt mondhatom, hogy „sokat beszélsz".

A viselkedésünkkel kölcsönösen érzéseket váltunk ki egymásban. Érdemes ezekre az érzésekre is odafigyelni és megfogalmazni ezeket a magunk és a másik számára egyaránt. Lehetőleg érzéseket fogalmazzunk meg, pl. szomorú vagyok, fáj, felháborít, dühös leszek, sírni tudnék stb. Ezek a szavak mindig az érzésekről szóljanak, amit ő váltott ki belőlem a viselkedésével. Amikor a másik viselkedése zavar, akkor az érzéseimen túl ennek a helyzetnek rám nézve következményei is vannak, például nem tudok én sem figyelni, nem jutok szóhoz, ha ő sokat beszél.

Röviden egy ilyen helyzetre a következő mondatot is mondhatom: „Amikor te sokat beszélsz, ideges leszek, mert másokat nem hagysz szóhoz jutni."

Tehát minden olyan helyzetben, amikor a másik viselkedésével nem értek egyet, szóvá tehetem.

2. Mit csináljak a nehezen kezelhető gyerekekkel?

Röviden lehetne a válasz az, hogy ezeket a gyerekeket szeresse és fogadja el úgy, ahogy vannak. Én azt gondolom, hogy igazából a gyerekek élethelyzetükből fakadóan jók, csak valami zavar keletkezett bennük, vagyis valami nincs rendben körülöttük.

Minden zavaró viselkedés mögött egy kielégítetlen jogos szükséglet húzódik meg, aki sokat beszél – szükséglete, hogy figyeljenek rá.

Fontos, hogy abban segítsünk, hogy ő tudja megfogalmazni a helyes szükségletét. Pl. „szeretnéd, ha rád figyelnének, hogy meghallgassanak" stb. Amikor sikerül a helyes szükségletet tisztázni, akkor a viselkedésében is változás lesz. Azt sem árt végiggondolni, hogy vannak olyan nehezen kezelhető helyzetek, amikor az adott viselkedést csoportban nem lehet kezelni, fontos a személyes kapcsolat, a szeretetteljes törődés és a feltétel nélküli elfogadás ahhoz, hogy a viselkedése más legyen.

Az is tény, hogy az egyéb munka mellett ezeket a személyre szabott törődéseket egy embertől nem lehet elvárni a csoportban, mert mi lesz addig a többivel. Azért a személyes kapcsolat kialakításának és a feltétel nélküli elfogadásnak meglesz a gyümölcse.

3. Jézus viselkedésével kapcsolatosan jó tudni, hogy neki is szóvá tettek néhány olyan dolgot, ami a környezetének vagy egyes embereknek nem tetszett.

Pl. 12 évesen szülei tudta nélkül ott marad a jeruzsálemi templomban. Amikor harmadnapra Mária és József rátalálnak, szóvá is teszik neki a viselkedését: „Fiam, miért tetted ezt velünk, mi bánkódva kerestünk." Akik látták, hogyan űzte ki a templomból az árusokat, felháborodtak a viselkedésén. Amikor szombaton dolgozott, azt is szóvá tették neki.

Ezeken a példákon keresztül láthatjuk, hogy Jézus is kapott megjegyzéseket a viselkedésével kapcsolatosan. Érdemes végiggondolni, Jézus kinek akart leginkább megfelelni. Nekünk is érdemes felállítani a helyes sorrendet, hogy a viselkedésünkkel kinek akarunk leginkább megfelelni.

Biztos lehetek abban, hogy ha az első helyen az Isten áll, akkor viselkedésem természetes lesz. Jézusnál ezért természetes már 12 évesen is a viselkedése, mert ő a Mennyei Atyának akart megfelelni: „Nem tudtátok, hogy Atyám dolgaiban kell járnom?" Vagy: „Atyám házáért emészt a buzgóság", vagy: „a szombat van az emberért és nem az ember a szombatért", vagyis jót tenni mindig szabad. Jézus viselkedése ezért tűnik olyan könnyűnek, mert nagyon egyszerű, emberi és természetes. Törekedjünk tehát mi is viselkedésünkben egyszerű, természetes és emberi lenni.

Babály András

A munkánk és a családunk

„Szaporodjatok és sokasodjatok, és vonjátok uralmatok alá a földet!" A Teremtő Atya családban élésre és munkára szólítja fel az embert – mindkettő lehetőség számunkra a teremtés művének folytatására. De hogyan osztjuk meg időnket, energiáinkat a munkánk és a családunk között? Rengeteg ember érzi úgy manapság, hogy képtelen mindkettőnek megfelelni.

Nagy baj, ha valakinek nincs munkája – hát még, ha egy társadalomban tömegek vannak munka nélkül! Baj, mert a munka (többnyire) helyes irányba tereli a bennünk lévő energiákat, kevesebb helyet hagy a rossz gondolatoknak és cselekedeteknek. Nem véletlenül az egyik főbűn a lustaság: nem önmagában rossz, hanem könnyen kaput nyit a rossznak. Baj, ha nincs munka, mert az ember egyik alapigénye, hogy értékesnek és fontosnak tartsa magát, ehhez pedig kell, hogy valahol szükség legyen a munkájára, különben fölöslegesnek érezheti magát.

Ugyanakkor sokszor éppen a másik oldalról éri kísértés az embert: a munka válhat istenévé. Korunk egyik elterjedt bálványimádási formája ez. Sok feleség érzi úgy, hogy a férje a munkájával csalja meg őt. Számtalan gyerek tapasztalja azt, hogy a szüleinek „mindent a gyerekért" felkiáltással sokkal fontosabb a munkájuk, mint maga a gyerek. Ahhoz, hogy ez ne így legyen, elkerülhetetlen kialakítani egy világos fontossági sorrendet. Ez nyilván mindenkinél különböző, de a lista egy keresztény embernél mindenképpen így kezdődik: Isten, család... (Itt meg kell jegyeznünk, hogy a fontossági sorrend nem egyenlő a ráfordított idő mennyiségének sorrendjével: inkább hozzáállást, kötődést fejez ki, ami döntéshelyzetekben válik gyakorlattá.)

Isten elsősége életünkben abban nyilvánul meg, hogy Hozzá még házastársunknál, gyerekeinknél is jobban kötődünk. Előfordulhatnak olyan Istentől kapott (általában időleges) feladatok, amikor háttérbe kell szorítanunk a családunkat. Nagyon vigyázzunk azonban annak megítélésekor, hogy mi valójában Isten akarata számunkra! A „kegyes munka" sajnos gyakran valójában menekülés az otthoni feladatok és főleg az otthoni problémák elől, melyekkel fél szembenézni az illető. Előfordult, hogy valaki nagy „odaadással" istápolta a szegény gyerekeket, miközben saját gyerekei mondhatni az utcán nőttek fel. Senki se csapja be önmagát: ha elsődleges feladatát, állapotbeli kötelességét nem végzi teljes szívvel, akkor bármiféle erénygyakorlat, egyházi összejövetel vagy karitatív tevékenység csupán pótlék marad. Pedig pótolhatatlanok egyedül az Istentől kapott feladatunkban vagyunk, nem pedig azokban, amikbe magunk húzzuk bele magunkat, kitöltendő a bennünk lévő fájdalmas ürességet.

Amikor nem sikerül...

A fenti cikkből, gondolom, kitűnt, hogy én is fontosabbnak tartom a családot a külső munkánál. Mindazonáltal nálunk is előfordulnak olyan párbeszédek, mint az alábbi, amikor is négyéves kislányom éppen az Új Hajtás mellől próbált elszólítani:

– Anya, meséld el a nyuszisat!

– Most nem tudok mesélni, dolgoznom kell!

– De közben tudsz!

– Nem, most cikket írok!

– De csak a kezeddel írsz, szád van!

(Neki is, jó nagy!)

Mária ebben volt nagyszerű: Ő, az Istenanya, aki joggal büszkélkedhetett volna olyannal, amivel senki más, akinek minden tekintélye és erkölcsi alapja meg lett volna különböző vallási és karitatív mozgalmak szervezéséhez – mindvégig megmarad a háttérben a maga egyszerűségében és alázatában. Nem érzi szükségét, hogy saját fontosságát bizonygassa egy-egy látványos munkával – elég neki Isten szeretete ahhoz, hogy fontosnak és értékesnek érezze magát.

Mi, nők, sokat tanulhatunk Tőle. Higgyük el, hogy az Úrnak és a családnak való szolgálat a legközönségesebb munka is! Nem látványos a háttérmunka, de nélküle nem lennének nagy dolgok. Az órákon át főzött ebéd, ami pár perc alatt elfogy, a fél napig takarított lakás, ami pillanatokon belül újra koszos lesz, a sok mosás, aminek nincs látszatja: ezekből alakul ki a „tűzhely melege", az otthon jó légköre – feltéve, ha szeretetből és szeretettel, nem pedig morgolódva, magunkat sajnálva és sajnáltatva végezzük. Márpedig minden „nagy dolog" mögött ott áll a támogató háttér; az otthoni légkör alapvetően határozza meg gyerekeink jövőjét és boldogságát.

Bármilyen munkát végzünk is, szakítsunk tudatosan időt Istenre és a családtagjainkra – nehogy magáért valóvá váljék a tevékenységünk. Tartsuk szem előtt, hogy sohasem maga a munka a cél, hanem, hogy növekedjen általa Isten dicsősége (és nem az enyém!), valamint a szeretet az emberek között.

Popovicsné Palojtay Márta

Ima a családért

Isten, akitől minden atyaság származik az égen és a földön, Atyánk, aki a Szeretet és az Élet vagy, add, hogy Fiad, Jézus Krisztus által, aki „asszonytól született", és a Szentlélek által minden emberi család az élet és a szeretet valódi fészkévé váljon.

Add, hogy kegyelmed irányítsa a házastársak gondolatait és tetteit, saját családjuk és minden család javára a földön.

Add, hogy a fiatal nemzedék erős támaszra találjon a családokban embersége igazságban és szeretetben való fejlődése számára.

Add, hogy a házasság szentségének kegyelmével megerősített szeretet (szerelem) erősebbnek mutatkozzon minden gyengeségnél és krízisnél, melyeken gyakran keresztülmennek a családok.

Add, Atyánk, a názáreti Szent Család közbenjárására, hogy az egyház a föld minden népe között gyümölcsözően tudja betölteni küldetését a családokban és a családok által.

Amen.

A püspökkari pásztorlevélből

Kis veréb a cipőben

Nem sokkal karácsony előtt azt álmodta egy nagyon szegény fiú, hogy a kis Jézus maga jött el hozzá és ajándékot hozott neki, hogy örömre derítse.

Édesanyja szegény özvegyasszony volt. A konyhában húzták meg magukat, de azt sem tudták fölfűteni igazán. Nem is nagyon főztek, mert csak tejen és kenyéren éltek. A konyha olyan kicsi volt, hogy a fiú azt gondolta: ha Jézus eljönne, meg sem tudna fordulni benne maga körül.

Hosszas gondolkodás után elhatározta, hogy mégis kiteszi az ablakpárkányra kopott cipőjét, hadd lássa meg Jézus, ha erre jár.

Amint elgondolta, úgy is tett. Azután nyugodtan lefeküdt, és mély álomba merült. Sült csirkéről álmodott, amelyet az egyik bolt kirakatában látott, meg illatos narancsról...

Reggel a harangszóra ébredt. Ünnepi hangulat áradt a levegőben. Első gondolata az volt: vajon talál-e meglepetést a cipőjében.

Felugrott fekhelyéről, és az ablakhoz sietett. Kíváncsian fürkészte cipőjét, de semmi különöset nem észlelt. Megérintette, s mintha megmozdult volna benne valami. Belenyúlt, és meglepetve felkiáltott. Pelyhes puhaságot tapintott: egy kis veréb húzódott meg a cipőben. A hidegtől félig megdermedt kismadár menedéket keresett magának a hideg éjszakában. Annyira átfázott szegény, hogy meg sem próbált elrepülni.

A fiú arca felderült. Az élő kisveréb nagyobb örömet jelentett számára, mint bármi más, és valóban a Kisded Jézus ajándékának tartotta.

Kántálási dal

Eljött a nap, mit várva vártunk,
Az égen csillagfény ragyog;
Jézuska fáját, ím, elhozták
A halkan szálló angyalok.

Köszönjük neked, édes Jézus,
Hogy szíved minket így szeret,
Az angyalok dalával együtt
Dicsérjük mi is szent neved.

Ha elmúlik majd a karácsony,
Te akkor is maradj velünk;
Míg élünk, ezt a kis családot
Szeresd, ó, édes Istenünk!

A fiú bevitte a dermedt madarat a konyhába. A veréb a melegben lassan magához tért, okosan forgatta fejecskéjét, majd ugrándozni kezdett.

Erre az özvegyasszony is felébredt.

– Szép karácsonyt, fiacskám! Isten áldjon meg! – szólt szeretettel fiához, s közben észrevette a madarat. – Ohó, ez meg hogy került ide?

– A Gyermek Jézus küldte nekem ajándékul! – mondta lelkendezve a fiú, és elmesélte, hogyan jutott a kismadárhoz.

– Isten hozott, szegény kis veréb! – sóhajtott fel az anya. – Látod, kisfiam, bármilyen szegény is az ember, mindig talál még szegényebbet magánál, akin segíthet!

Ezzel az átfázott veréb elé szórta a vacsoráról maradt kenyérmorzsát.

T. H.

ÚJÉVI RECEPT

Végy tizenkét hónapot. Gondosan tisztítsd meg a keserűségtől, kicsinyességtől, félelemtől, lustaságtól, haragtól. Aztán oszd fel a hónapokat 30 vagy 31 napra.

Minden napot készíts el 1 rész munkából, 3 rész jóakaratból és 1 gyűszűnyi derűből. Mindenhez adj 3 egész evőkanál optimizmust, 1 kávéskanálnyi türelmet, 1 csipetnyi iróniát, 1 késhegynyi tapintatosságot. A kapott masszát bőven öntsd le szeretettel. A kész „ételt" mindig díszítsd apró figyelmességgel és tálald fel mosolygó arccal naponta.

Útban karácsony felé

Karácsony a kolostorban

Az idén már negyedik éve, hogy szerzetescsaládunkban töltöm a karácsonyt. Sokan azt gondolják, hogy itt unalmasak, örömtelenek az ünnepek. Az én tapasztalatom mást mutat.

Két kis „képben" bemutatom, hogy a szeretet találékonysága milyen széppé, bensőségessé tudja tenni a mi karácsonyunkat.

Az egyik az adventhez kapcsolódik. Az adventi koszorú készítése, az imával, énekkel egybekötött gyertyagyújtás nálunk is megtörténik a szokásos módon. De van egy kedves, sajátos adventi szokás nálunk, a „huzat"-unk megajándékozása.

Advent első vasárnapján mindegyikünk húz egy papírlapocskát, melyre a nővérközösség egy-egy tagjának a neve van írva. Innen a tréfás „huzat" elnevezés. Akinek a nevét kihúzzuk, azt mindennap megajándékozzuk egy imával, és karácsonyra készítünk neki egy kis meglepetést is. A „huzat" kilétét mindegyikünk nagy titokban tartja. A karácsonyesti családias ünneplés része lesz a titok feltárása és a meglepetés átnyújtása. Természetesen buzgón végezzük az imát, lelkiismeretességgel készül a meglepetés, így igazi karácsonyi örömöt hoz mindegyikünknek.

A másik, számomra nagyon kedves része az ünneplésnek a kis Jézus megérkezése.

Karácsonyeste a csillagokkal díszített karácsonyfa alatt üresen áll a jászol a kápolnában. A közösség legidősebb nővére behozza a kis Jézus szobrát, a legfiatalabb nővérek pedig égő gyertyával kísérik a jászolhoz. Miközben felcsendül az ének: „Az Ige megtestesült Názáretben...", a tartományfőnöknő elhelyezi a kis szobrot a jászol szalmáján. Közösen végzett ima után átvonulunk a nappaliba, és folytatjuk a kis Jézus köszöntését. Éjféli misére elmegyünk a közeli Jézus Szíve templomba.

Úgy érezzük, a kis Jézus valóban eljött hozzánk!

Kiss M. Viktória nővér, Budapest

Mese a karácsonyfáról

Fenyőke még csak magonc volt azon a nyáron. Öreg nagyapja árnyékában fejlődött belőle hajtás. A vén fenyő óvta a forró naptól. Árnyékával takargatta, lombjával felfogta a záport, ami lesodorhatta volna a hegyoldalról. Lassan megkapaszkodott a talajban. Őszre már kis, zöld lombú fenyőcsemete lett belőle. Nagyapja, az öreg fenyőfa, sokat suttogott neki. Először alig értette, de ahogy telt az idő, egyre jobban odafigyelt az öreg fa meséire.

Eljött a tavasz, és Fenyőke zöldült, egyre zöldült. Friss hajnalokon nagyokat nyújtózkodott a felkelő nap felé. Mondta is a nagyapja:

– Hirtelen nősz, vigyázz, nehogy féloldalas legyél!

– Mi az, hogy féloldalas? – kérdezte Fenyőke.

– Hát az olyan, mikor sűrű ágak nőnek az egyik oldaladon, és ritkák a másikon.

– És az miért baj? – érdeklődött tovább Fenyőke.

Az öreg csak sejtelmesen suttogott:

– Majd ha nagyobb leszel, elmesélem.

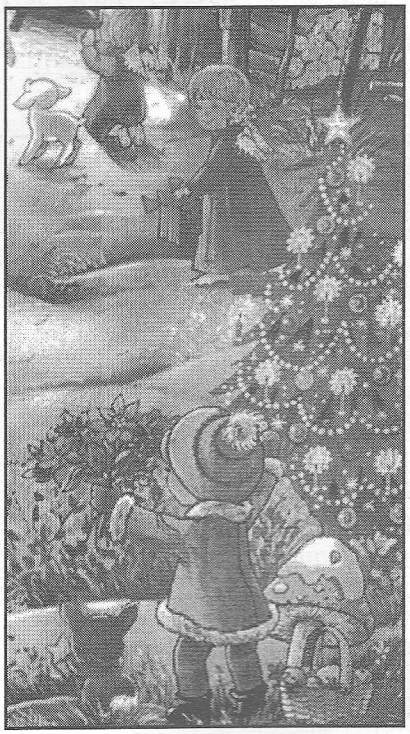

Elmúlt az ősz, és jött a tél. Szépek voltak a fenyőfák vakító fehér hóbundájukban. Elegánsan állottak és büszkén. Fenyőke sóhajtott:

– Milyen szépek a szomszédaim! Mikor leszek én is ilyen sudár, délceg?

Fenyőapó leintette:

– Sose siess úgy! Az is eljön egyszer.

Aztán emberek jöttek, és furcsa zaj töltötte be a fák sűrűjét.

– Mi ez? – A vén fenyő ijedten zúgott. – Hajtsd le ágaidat, húzd össze magad, bújj jól el alattam!

Fenyőke semmit sem értett. De mire elült a zaj, a délceg szomszédai eltűntek.

– Hová mentek a fák? – kérdezte ámulva Fenyőke.

– Meleg szobába – felelte mogorván az öreg fa.

– Te nem mégy oda? – kérdezte Fenyőke.

– Nem jó ott. Kevés a hideg, és lehullanak a tűim! – felelte nagyapó.

– Akkor pedig kopár leszel? Az, ugye, nagyapó, fáj?

– Igen, bizonyára!

– De te ugye sosem voltál olyan helyen?

– Nem, és te se vágyakozzál!

– Miért butítod azt a kicsit? – susogott gúnyosan a Nyírfa. – Te csak ijesztgeted őt. Pedig az igazságtól messze jársz!...

– Miért? Mi az igazság? – heveskedett Fenyőke.

– Törődj a magad dolgával – reccsent rá az öreg fenyő. De már a kicsi fenyő nem hagyta annyiban. Egyszer, mikor az öreg fa szunyókált, a nyírfa elfecsegte a titkot.

– Hát tudd meg, Fenyőke, téged a nagyapád tudatlanságban tart. Mert azok a sudár, szép fenyők, akiket elvittek innen a meleg szobába – azok mind karácsonyfák lettek.

– Karácsonyfák? – ámult Fenyőke. – Az milyen?

– Az igen szép és igen úri dolog! Minden fenyőfa álma. Azon az estén feldíszítik tetőtőltalpig a fenyőket ott, a meleg szobában. Csillogó-villogó díszruhát adnak rájuk. Finom, édes szaloncukrokat aggatnak az ágaikra. De ami a legjobb – a sok csodáló, bámuló szempár. Áhítattal figyelik minden rezdülésedet. És a sok fénylő gyertya...! De van még valami, ami ennél is szebb! A legszebb mindennél az a gyönyörű muzsika, ami körülölel és elandalít...

A kis fenyőfa szinte meggörnyedt, úgy figyelte a Nyírfa beszédét. Az ágait is leeresztette, annyira tetszett neki, amit hallott.

– De jó volna nekem is egy ilyen meleg szobában! – suttogta áhítattal.

Ekkor az öreg fenyő felébredt, és éppen meghallotta ezt a sóhajt. Morcosan fordult a Nyírfa felé.

– Ugye, fecsegtél! Te irigy, más bánatát akarod?

– De ő szépeket mesélt nekem! – kelt a Nyírfa védelmére Fenyőke.

Nagyapó apró gyantakönnyeket ejtett az unokája lombjaira. – Úgy féltelek! – sóhajtott fel szomorúan.

Aztán teltek az évek. Egyszer egy havas reggelen az emberek kivágták Fenyőkét. Elvitték az emberek meleg szobájába – karácsonyfának.

Minden úgy történt, ahogy egykor a Nyírfa elmondta.

Boldog volt Fenyőke! De a csillogás elmúlt, és pár nap múlva megértette vén, aggódó öregapja félelmét. Tudta már, miért óvta az öreg fenyő a meleg szoba titkától. De lombjait elvesztve is érezte, hogy valami nagyot tett. Örömet és boldogságot szerzett egy pár ember szívének, s ez így már megérte. Mert a jó cselekedetben ott van az isteni tett, s ez mindennél értékesebb.

Nincz Magdolna (Ungvár)

Véget ért a bibliai kvíz ötödik fordulója, és ahogy megígértük, minden kedves megfejtőnket, aki 35 pontnál többet ért el, nyereményben részesítjük. A nyertesek névsora a következő:

Perduk Valentina (Csap)	*42 p.*
Pufler Anikó (Visk)	*37 p.*
Pufler Beáta (Visk)	*38 p.*
Simon Anna (Munkács)	*41,5 p.*
Simon György (Munkács)	*40,5 p.*
Barna Mária (Csap)	*38,5 p.*
Butella Éva (Beregszász)	*40 p.*

A Bibliai kvíz nyertesei

Gratulálunk! Köszönjük, hogy velünk játszottatok, nagyon ügyesek voltatok, és biztatni szeretnénk benneteket, valamint azokat, akik ez ideig még nem ragadtak tollat és papírt, de tudták a helyes válaszokat, hogy az elkövetkezőkben is küldjétek be a megfejtéseiteket, és ha van valamilyen ötletetek, hogy mit szeretnétek látni ezeken az oldalakon, akkor bátran írjátok meg, és mi megpróbálunk mindent megtenni annak érdekében, hogy még változatosabbá és élvezetesebbé tegyük számotokra az ifjúsági oldalakat. Úgyhogy bátran, minden észrevételt örömmel fogadunk. Előre is köszönjük.

A Bibliai vetélkedő kérdései

Lukács evangéliuma szerint

1.) Mi volt a betegség neve, amelyben Péter anyósa feküdt?

a.) lepra
b.) láz
c.) himlő

2.) Folytasd az idézetet! Jézus mondta, amikor elhagyta Kafarnaumot:

„Más városoknak is hirdetnem kell az Isten országa örömhírét,..... ."

3.) A következő állításokból melyik nem történt meg Jézussal?

a.) Meggyógyította az elszáradt kezű embert, szombaton.
b.) A názáreti zsinagógában Izajás próféta könyvéből olvasott fel.
c.) Az éjszaka közepén kiválasztott tanítványai közül tizenkettőt.

4.) A leprás, miután meglátta Jézust, ezt mondta neki:

a.) Uram! Ha akarod, te megtisztíthatsz engem.
b.) Te vagy az egyetlen, aki segíthet rajtam.
c.) Uram! Ha akarod, te meggyógyíthatsz engem.

5.) Ki mondta kinek?

„Ne féljetek! Íme, nagy örömet hirdetek nektek, melyben része lesz az egész népnek."

a.) Keresztelő János a tanítványainak.
b.) Jézus a tanítványainak.
c.) Az Úr angyala a pásztoroknak.

A Bibliai kvíz negyedik fordulójának helyes megfejtése

Újszövetség

1. Ki volt Jessze vagy másik nevén Izáj? ***Dávid apja.***
2. Hogy hívják a legmagasabb kort megélt bibliai személyt? ***Matuzsálem***
3. Mi a neve annak a szigetnek, ahol a római helytartó keresztény lett, miután Pál apostol megvakította annak varázslóját, aki mindenáron meg akarta akadályozni abban, hogy keresztény legyen? ***Ciprus***
4. Honnan származik az az asszony, aki ezt mondta Jézusnak, amikor az látszólag nem akarta meggyógyítani lányát: „A kiskutyák is esznek a maradékból, amely lekerül uruk asztaláról." ***Kánaán földjéről***
5. Az egyik evangélistánál gyakoriak az utalások az ószövetségi ígéretek teljesedésére. Ki ez az evangélista? ***Máté***
6. Hogy hívták azt a keresztény vértanút, aki halálra kövezés közben ellenségeiért imádkozott, mert „nem tudják mit cselekszenek"? ***István***
7. Melyik az utolsó város, amelyről említést tesz Az Apostolok cselekedetei? ***Róma***
8. A jeruzsálemi templom Ékes-kapujánál valami rendkívüli történt. Mi történt? ***Péter és János meggyógyította a bénán született embert a názáreti Jézus Krisztus nevében.***
9. Hogy hívták Benjamin anyját (Jákob kedvelt feleségét), aki belehalt fia szülésébe? ***Ráchel***
10. Noé idejében hány napig áradt a víz a földön? ***Százötven napig.***

Helyes válaszok az előző szám Bibliai vetélkedőjében feltett kérdésekre

Kérdések A rómaiaknak írt levélből

1. A második kenyérszaparításnál hány kosár maradékot szedtek össze?

a.) 7

2. Kinek mondta ezt Jézus: „Távozz előlem, Sátán! Mert nem az Isten dolgaival törődsz, hanem az emberekével."

b.) Péternek

3. Mit tettek a tanítványok, mikor gyerekeket vittek Jézushoz?

a.) Elkergették őket

4. Milyen fának mondta Jézus: „Senki ne egyen rólad többé gyümölcsöt!?"

b.) Füge

5. Folytasd!

Há a kezed megbotránkoztat téged, vágd le azt.

A rejtvények megfejtéseit 2004. január 5-ig kérjük beküldeni a szerkesztőség címére!

HUMOR

A prédikálás művészete

A kispapok a prédikálás miként-jéről tanulnak. Tanáruk az első órán elmondja az egyik legfontosabb szabályt:

– Mindig ügyeljenek arra, hogy arról prédikáljanak, amit tudnak. Ha ugyanis arról akarnak beszélni, amit nem tudnak, az túl hosszú ideig tartana.

***

– Nagyon fontos, hogy ne csak szavaikkal, hanem egész testükkel közvetítsék az evangéliumot, az örömhírt – magyarázza a tanár a kispapoknak. – Éppen ezért, amikor például a mennyországról beszélnek, arcuk legyen szelíden vidám és sugározzon a tekintetük...

– És ha a pokolról prédikálok?... – kérdezte az egyik hallgató.

– Ahhoz önnek elegendő a mindenkori arckifejezése...

Plébánosi találós kérdés

– Melyik szentet ábrázolják a házvezetőnőjével együtt?

– Sárkányölő Szent Györgyöt.

MEGFEJTŐK

Helyes megfejtést küldtek be:

BIBLIAI VETÉLKEDŐ

Bucsok Sándor (Nagyszőlős)
Butella Éva (Beregszász)
Darcsi Nikolett (Gut)
Demjén Katalin (Rát)
Kékes Valéria (Nevetlen)
Kulcsár Tamás (Szürte)
Perduk Valentina (Csap)
Simon Anna (Munkács)
Simon György (Munkács)
Szabó Beáta (Bakos)
Tóth Gergely (Bakos)
Langer Ágnes (Técső)

Nyereményben részesült Bucsok Sándor, nagyszőlősi olvasónk.
Gratulálunk!

Cinkosok

Egy kisfiú erősen kapaszkodik egy kertes ház csengője után, de nem éri el. Arra megy a plébános és odalép hozzá:

– Várj, segítek neked! – és megnyomja a gombot.

A kisfiú cinkosan felnéz rá:

– Akkor most fussunk, mielőtt kijjönnek!

A hívás helye

A plébános kissé idegenkedett a modern kor vívmányaitól, ám a káplánja a születésnapjára meglepte őt egy mobiltelefonnal. A plébános hamar megbarátkozott a készülékkel, és a szabadnapján már magával is vitte.

Délután felhívta őt a káplán:

– Nos, hogy tetszik a mobiltelefonod?

– Tetszik! Okos kis készülék ez! Csak egy valamit nem értek.

– Mit?

– Honnan tudtad, hogy itt vagyok a cipőboltban?

Gól és gól

Két kispap beszélget.

– Hallom, tegnap volt a meccs a Szent Barát szeminárium csapata ellen. Milyen volt?

– A mi csapatunkban játszó Kovács Pali rúgott két gólt.

– A Kovács Pali? Azt hittem, ő egyáltalán nem ért a futballhoz. És mi lett az eredmény?

– Mi lett volna? 1-1.

Fejés felsőfokon

Régebben némely szerzetesrend maga gazdálkodott: szántottak-vetettek, állatokat tartottak. Egy ilyen ferences rendházban a gvardián így szólt az egyik novíciushoz:

– Tudom, hogy te még soha nem fejtél tehenet, de most menj és próbáld meg! Nem akkora ördöngősség az! – és a kezébe nyomta a sajtárt meg a zsámolyt.

A novícius egy óra múlva, alaposan kifáradva tér vissza. Egyik kezében a sajtár tej, a másikban az összetört zsámoly:

– A fejéssel nem volt semmi nehézség – mondja –, de mire rá tudtam venni a tehenet, hogy leüljön a sámlira!...

Szent testvérek

A kapucinusok szakácsa, Damján testvér híres volt arról, hogy szinte mindig odaégeti az ételt. Amikor egyszer maga vitte ki az ételt az ebédlőbe, megszólalt a házfőnök:

– No, itt van a Damján elválaszthatatlan testvérével, a Kozmával!

Vesta szüzek-e a menyasszonyok?

A fehér színt kezdettől fogva a lélek tisztasága, a szüzesség és az életszentség szimbólumának tartották. A Szentírásban találunk néhány részletet, amelyek úgy említik a fehéret, mint a tisztaság és az ártatlanság színét. Például: „Moss meg, és hónál fehérebb leszek." (Zsolt 51, 9) A színeváltozáskor Jézus „ruhája pedig olyan fehér lett, hogy vakított, mint a fény" (Mt 17, 2). Szent Máté pedig ezt írja az angyallal kapcsolatban, aki elgördítette a követ Jézus sírjától: „Tekintete olyan volt, mint a villám, öltözete meg, mint a hó." A művészet Krisztus Urunkat a halál utáni jelenetekben rendszerint fehérbe öltözve ábrázolja. Ugyanígy a Boldogságos Szűz Mária is fehérben jelenik meg, amikor szeplőtelen fogantatásáról van szó, vagy amikor bemutatják a templomban, és minden olyan jelenetben az életből, amely az angyali üdvözlet előtti mozzanatokra vonatkozik. A római Vesta-szüzek is fehér ruhát hordtak szüzességük jeléül. A fehér ruha viselésének hagyományát őrzi a menyasszonyi ruha, az elsőáldozók öltözéke és a keresztségi ruha.

A kora keresztény időkben a papság fehér ruhát hordott. Ennek maradványait megtaláljuk a fehér liturgikus öltözetben, amelyet az egyház húsvétkor, Urunk mennybemenetelének ünnepén és karácsonykor használ.